

NAGYVÁRAD

Fizetési ár: Vidéken egy óra 50 lei.
Nagyváradon: egy óra 40 lei.

Főszerkesztő: HEGEDÜS NÁNDOR
Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső)-utca 6

Lloyd George nagy győzelme az angol választásokon

Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: Az eddig ismert választási eredmények szerint a konzervatívok mindenütt egy vereséget szenvedtek:

a liberálisok és munkáspártiak ellenben nevezetes győzelmet arattak.

A pártok erőviszonya jelenleg a következő: A konzervatívok 110, a liberálisok 159, a munkáspárt 76, a függetlenek 7 mandátumot nyertek. Háromszázötven választás eredményét holnap hirdetik ki.

London, december 7. Az angol választásokon Barno minisztert kibuktatta munkáspárti ellenjelöltje. Kisebbségben maradt Churchill munkaügyi miniszter is ugyancsak egy munkáspártival szemben. Asquithot újra megválasztották. Nagy meglepetést keltett másfelől, hogy a munkáspártnak éppen vezére, Henderson bukott ki, míg a többi munkásvezérek, mint Shaw, Tilles, Wilson és Glines bejutottak.

A magyar tanítói kar tragédiája

Annak a kulturális közönynek, aminek fő tünetei régóta észlelhetők az erdélyi magyarság soraiban a kisebbségi műveltség és irodalom iránt egy idő óta mélyebb mérgesedett jelei is mutatkoznak, most már nem a szellemi lukszus hiányával szemben, hanem a magyarság sokkal realisabb életérdekeinek terében: az iskolakérdésben. Mialatt Anghelescu miniszter éppen a napokban kint szorosabbra az iskolapolitika kanonizációját, a felekezeti oktatás szervezetét, legaktuálisabban a reformátusoknál mutatkoznak a feltarthatatlan sorvadás tünetei. A Királyhágón belüli református kerület iskoláinak több mint ötven százaléka anyagi eszközök elégtelensége folytán oly bizonytalan helyzetbe került, hogy nem sok előrelátás kell a jóslathoz, hogy néhány éven belül az iskolák száma nyegesen lemorzsolódik.

Jövő héten, december 14-én ül össze a ref. egyházkerület közgyűlése. A gyűlés valószínűleg heves vitaközlés keretében fog az iskolakérdés felszínre kerülni. Az érmelléki református tanítók máris kollektív kérvényt terjesztettek a közgyűlés előkészítői elé. De jellemző a református tanítóságnak helyzetével való elégtelenségére az a nyílt levél is, amit egy lebecsült tagja küldött be hozzánk a bismarck megyei ref. tanítóságnak. Nincs terünk a egyházkerületi gyűlés tagjaihoz intézett hosszú panaszos írást teljes terjedelmében közölni, csak néhány jellemzőbb passzusát imertettjük:

Megállapítja mindennek előtt a nyílt levél, hogy a felekezeti oktatás nívója csökkent. Ennek az oka pedig egyszerűen az, hogy a felekezeti tanító nem ér rá tanítani, mert kenyérgondjai mellékkeresetre kényszerítik.

Szenvedélyesen vonja felelősségre ezután a levélíró a tanítók fizetésének megállapításával megbízott hetes bizottságot:

— Önök — írja — olyan összeget állapítottak meg tanítói fizetésnek, amelynek a vásárló ereje a békebeli 10 forintnak felel meg havonként.

Ennyiből tíz évvel ezelőtt sem fedezte a ruha- és más szükségletét még egy család sem. És ezt a hitvány összeget — nem kevés gúnnyal — a hetes bizottság a

több tagu tanítócsaládok megélhetésére szánta. Uraim! Önök igen sűrűn nevezik a felekezeti iskolákat nyelvünk kulturális szempontjából „legnagyobb kincs”-nek, egyházi „veteményes kertieknek”. De hát igazán érzik is, amit mondanak? Hát azt a „legnagyobb kincs”-et, hogy merik a semminél alig többet fizetett szolgák őrzése bízni? Vagy annyira biztosak benne, hogy ezek a párialelkek feltétlenül hűen és becsületesen sáfárkodnak?

És hogy merik a legdrágább „veteményes kertet” a leghitványabbul fizetett kertészekre bízni?

Majd így folytatódik a levél:

— „A bomlás már megindult, bár az állások elhagyása még csak szörványos. De mi lesz akkor, ha azok, akik a közgyűlés jobb belátásában bizva kitartanak még, de ha ebben csalódnai találnak, tömegestől hagyják el az őrhelyet? Mert hogy ez következik, az holtbizonyos! Uraim! Az Önök mostani gyűlése határátkö a ref. nép oktatás életében. Ne felejtsek el, hogy egy elszánt, lelkes és hűséges, de a végsőkié kiéhezett tábor áll mellettük, amely még csodát művelhet, ha az élelméről gondoskodnak, de ha ezt a hiányt ígéretessel, vagy pláne fenyegetéssel akarnak pótolni, akkor a bukás feltarthatatlan.”

Megmutattuk a nyílt levelet Sulyok István püspöknek, aki kérdésünkre rezignált hangon ismertette a legnagyobb erősségében, iskoláiban megtámadott református egyház helyzetét.

— A levél hangja — mondotta Sulyok püspök — igaztalan akkor, amikor a tanítók igenis szűkös anyagi helyzetéért a közgyűlést vagy a presbiteriumokat vonja felelősségre. Nevezett szerveink nemcsak a tanítói fizetés fedezésére szolgáló kulturális adó megszavazásában, de ennek az adónak behajtása terén is elmentek a legszörványosabb határokig. A kerület hozzávetőlegesen három milliós kulturális adót szavazott meg, ami a híveknek fejénként husz leivel való megterhelését jelenti.

Sajnos, ezt az adót a legenergikusabb erkölcsi nyomatékakkal is bajos behajtani, mert hiszen semmi olyan szankció rendelkezésünkre nem áll, ami például a közadók behajtását biztosítja. Különben is a hívek a magas állami, községi adókat is nehezen fizetik, az egyházi adó ezeken felül olyan plusz, amit be kell látnom sok eset-

ben súlyosan terheli őket. Hátrányosan érezzük a földreform hatását is. Mert a református földbirtokosok között a múltban szép számmal akadtak, akik áldozatkész-ségükkel bármikor segítségünkre siettek, ha iskoláink nehéz helyzetbe kerültek. Ez a segítség ma természetesen el nem várható.

— Kerületünknek összesen 257 tanítójuk van. Ezeknek több mint fele nem éri el az évi tizenkétezer lei fizetést, de olyanok is akadnak köztük,

akik havonta lakáson kívül nem kapnak többet 350—400 leinél.

Mi legalább azt akarjuk elérni, hogy minden tanítónknak minimálisan tizenkétezer lei törzsfizetése legyen, amire ötvenként ezer lei működési pótlék járuljon. Meg kell jegyeznem, hogy kétszázötvenhét tanítónk közül kétszázharmincan tarthatnak igényt működési pótlékre. Belátom, hogy a tanítók munkássága ezzel a minimummal nincsen megfizetve. És még ennek a minimumnak a folyósítását sem tudtuk eddig elé biztosítani.

— Ami azonban a legszomorítóbb — mondja a püspök — nem annyira az, hogy a hívek a kivetett adót nem tudják, hanem az, hogy igen sok esetben nem is akarják megfizetni.

Kondásnak, csürhésnek habozás nélkül adnak kétszer akkora fizetést, mint a tanítónak.

A presbiteriumok olyan közönnnyel, olyan rideg elzárkózással találják magukat szemben ott, ahol áldozatokra nemcsak szükség, de a mód és lehetőség is megvan, ami egyenesen kétségbeesítő.

Eddig a püspök nyilatkozata. Mi, akik a felekezeti tanítóság helyzetét távolabbról, de talán nem kevesebb objektív-tással látjuk, mint kenyéradó egyházi hatóságai, azt hisszük, hogy a kérdést gyökerében csak akkor fogják megoldani, amikor a felekezeti iskolák részére a békeszerződésben is kikötött államsegélyt kihozzák. Kulturális adóval a tanítóság helyzetén lehet és kell is segíteni az egyháznak, de erre az elasztikus alapra a tanítóság sorsát s vele együtt az egész nagyhorderejű kérdést ráépíteni nem lehet. Az államsegély kérdését pedig állandóan evidenciában kell tartani. A minisztériumban ma még csodálkozó tekintettel fogadnak minden sporadikusan jelentkező törekvést, mely az államsegély megadására irányul. Bukarestben nem tudják megérteni, hogyan követelhetik, hogy magyar felekezetek iskoláinak fenntartásához a román állam hozzájáruljon. Magyarázza meg minden eszköz felhasználásával a református egyház a kormánynak,

Hivatalos statisztikai adatok maradtak fenn arról, hogy például az 1912—1913. iskolaévben ezernégyszázhuszonhét görög katolikus iskola 1.297.709 korona és 536 görög keleti iskola 418.592 korona államsegélyt élvezett a magyar kormánytól. Ez az összeg mai valutára való átszámítással közel ötven millió leit tesz ki. És ha ezeket

a hivatalos statisztikai adatokat bemutatták az egyházak, magyarázzák meg, hogy a felekezeti iskola éppúgy szolgálja az állam polgárainak művelődését s ezáltal a konszolidáció művét, mint az állami iskolák. Nem szolgálja ellenben az állam érdekét az, ha rosszul fizetett, az anavágilag lezüllött, gondokkal küzdő tanítóság a zsenge lelkeket megvilágosítani nem tudja. Vegyük igénybe az egyházak e magyarázó és felvilágosító munkájuk érdekében a sajtót, a bukaresti román sajtót még inkább, mint az erdélyi magyart, mert ez célravezetőbb.

A felekezeti tanítóság s vele együtt a jövő generáció sorsa ezen a ponton fordul meg. Az államsegélyen.

Bratianu nem hive a városok autonómiájának

Esztendőnk óta, ugyazólván az impérium kezdete óta hangoztatjuk, hogy a jó és mindenben megbízható és ellenőrzésében is kifogástalan közigazgatás alapfeltétele a községi autonómia visszaállítása. Nagyvárad város egyik legutóbbi tanácsülésén, ugyancsak érdekes és figyelemreméltó vita kapcsolatban dobta oda dr. Mangra Demeter főügyész, azt a kétkésztelen igazságot, hogy a multakban — éltette a magyar rendszar alatti — egysílen fil-léres tétele sem ment keresztül a törvényhatóság alapos és szakszertű megvitatása, gyökeres ellenőrzése nélkül. Az elmúlt hetekben szó is volt a kormány jobb beállásáról, nevezetesen, hogy a francia közigazgatási mintára, a város községének összetételéből alakul egy olyan közigazgatási csoport, mely nagylában a régi törvényhatóság stellemének megfelelt volna.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter azonban — úgy látja — nem barátja az autonómiának, a városok, a polgárság a törvényhatóság felelős gazdálkodásának. Legalább arra mutat legutóbbi kijelentése. Elég ha. Ez a miniszteri kijelentés hosszú időre veti el még annak a sokszor hangoztatott kívánságnak gondolatát is, hogy a községek, megyék autonómiája végre rendbehozva a mai közigazgatásnak, tisztán felülről függő és dirigált kívánságait. A kamara üléséről egyábként a Rador ezeket jelenti:

A kamara tegnapi ülésén napirend előtt dr. Lupu szólalt fel és ismertetette a gróf Mikes nyilatkozatát. Kijelentette, hogy gróf Mikes különféle nagy befolyás következtében őrlési előnyökhöz jutott a földkisajátításnál és a vagonkiutalásoknál.

Vaitolanu kérdi Luput, hogy precíz adatok alapján szólalt-e fel, vagy csak mende-mondák alapján vádolt.

Bratianu Vintila beszélt újból és kifejtte, hogy a liberálisok elkészítették az új alkotmányt, amely nélkül nem lehet törvényeket alkotni.

Ami a közigazgatás decentralizációját illeti, ő nem hive a megyei és községi autonómiának, de hive a munka decentralizációjának. Azután a paraszpártot támogatja, amelynek programját neveltségesnek tartja.

Nagy zaj tör ki a pénzügyminiszter ezen kijelentésére, aki kijelenti, hogy visszavonja állítását, azonban leszögezi, hogy a paraszpártnak nem volt bátorsága programját publikálni. Madgearu: Hazugság! (Nagy vihar.)

Bratianu folytatja beszédét a földgáz és a vízvezeték kihasználásáról, majd a kormány petroleum politikáját ismerteti és kijelenti, hogy a nemzetközi törzstnek minden olyan törekvését, amellyel magának akarta kaparintani a petroleum kiaknázását, a kormány erőszakkal visszautasította. Ebben a szellemben készül az új bányatörvény is. Ez azonban nem zárja ki a külföldi tőke bevonását, csak állandóan vi-

gyázzunk arra, hogy vállalatainkban a majoritás és a vezetés román kézben legyen.

A szenátus tegnapi ülésén néhány honosítási kérdést intéztek el, mire Ferechide elnök napirend hiányában az ülést berekesztette.

Rác Dezső postatiszt bűnügye

Rác Dezső postatiszt bűnügyét tárgyalta tegnap Széllőssy Gyula táblabíró tanácsa. A postatisztet — mint ismeretes — Epure királyi ügyész 116.000 lei elikkasztásával vádolta. A bűnügy az átmeneti kor tünete, amelyben összekeveredik az enyém és tied közti különbség s a hivatalos pénzzel szerencsejátékba sodródik egy tisztviselő, amely letöréssel a rabsággal végződik.

A vádlott ma is elegáns ember, a fogházban is megőrizte a csint és az eleganciára való hajlandóságot. Ügyesen védekezik, bá- ismer és tagad, ahni érdeke kívánja, végül szelíden ráhárítja a felelősséget az ellenőrzésre, amely őt engedte a vasszalemborombai s nem tartott szabályszerű időközben románosolást. Rác Dezső elmondta, hogy 33 éves, az utánvételei csomagok befizetésénél követelt el vizuáléseket. Az utánvételes csomagokat s a szállítóleveleket lekérbeszítette, a címzetek kifizették az utánvételt, amelyet neki kellett átadni. 1921 februártól 1922 szeptemberéig manipulált a befizetett összegekkel. Beismeri 60.000 lei elikkasztását, 23.000 leiről pedig azt mondja, hogy azt ellopták tőle a fiokból. Felhívja a bíróság figyelmét arra, hogy amikor ő már nem is sikasztathatott, a beérkező reklamációkat is az ő terhére írták.

Az első sikasztása akkor történt — vallja a bíróság előtt — amikor 57 utánvételes csomag érkezett. Ezek utánvételi összegét — 48.000 lei — egy napra elvitte s tulajdonképp csak ezt a hiányzó összeget pótolta a többi sikasztásokkal s csak a hiányt fedezte.

A baj ott volt, hogy őt havonta kellett volna rovanosolnia s negyedévig se kapott ellenőrzést. Tudták róla, hogy eladósodott ember s mégis a pénzkezeléshez tették. A sikasztást úgy követte el, hogy a beszedett pénzt nem számolta el, hanem úgy tűntette fel, mintha rendben volna a dolog. Ellopt még két pénzsz levelet is, mert sokszor a maga biztonsága szempontjából felbontotta a pénzesleveleket is, de kettőt megtartott. Ez 23.000 leit jelentett.

— Mire fordította a pénzt? — kérdi Széllőssy elnök.

Rác Dezső: Nagyaágos elnök ur! Hazajöttem a háborúból s foglalkozást kerestem. Elmentem a postához s alkalmazást kaptam a számvároségnél. Kevés volt a fizetése s láttam, hogy mások bélyeg- és valutaügyletskel keresnek mellékesen s mindenképp igyekeztem jövedelmét szaporítani. Én is belefogtam a Regatni-bélyegek árusításába, amelyeket a postától kaptam s elárral adtam el, így 10—15 százalékot kefreitem. Adtam vettem, hogy elpot szerezzek egy kis házikó megételére s félbehagyhasak a szerencse-játékkal. Jött az ezüst-láz, az ezüstkorona emelkedett, én saját és kölcsönpénzzel ezüstkoronát vásároltam. Adtak kölcsönt, mert kifogástalan embernek ismertek. Az ezüstkorona elérte a 26, majd a 19 koronát. A fátum üdözött...

Elnök: Na hivatozzék a fátumra... Rác Dezső: Szombat-óránál 15-re esett az ezüstkorona s elment a saját pénzem és a másoké is. Eleinte hitetgetéssel próbálkoztam, de a fátum üdözött. A perék és végrehajtások szaporodtak, el akarták adni a butorimat, én tehát a hivatalos

pénzhez fordultam. Az első 48.000 lei után jött a többi s tönkrementem.

Dr. Fodor Páter védő kérdéseit után kihallgatják Luput lon postafőnököt, Horváth Béla főanácst, Tucaa főbírtet. A postakincstár érdekeit dr. Kovács Jenő főbírt képviseli s előadja, amit a vizsgálat során tapasztalt. Szerinte az elikkasztott összeg 116.000 lei.

Epure ügyész a vádat fentartotta.

Dr. Fodor Páter vádlott védelmére a kor szellemét hozza föl, amely megromtotta a vádlottat. Az ellenőrzés hiányossága s az alkalom vitték Rácot a bűbe s hogy erkölcsi érzéke nem tompult el, bizonyítja őszinte és töredelmes vallomása.

A bíróság a megható védőbeszéd után visszavonult s a vádlottat másfél évi börtönnre ítélte. Az ügyész s az elítélt megnyugodtak az ítéletben s ez utóbbit megkezdte büntetését.

Véres verekedés pesti katonák és civilek között

Budapestről táviratozzák, hogy az elmúlt éjszaka a Dob-utcában levő Lazkar (?) kávéházban halálos hímenetű verekedés folyt le kalonai és polgári egyének között. A kávéházban egyik izraelita patronage egyetűlet gyermekfelruházási ünnepélyt tartott és a kávéház este is zsufolva volt vendégekkel. Kilenc órakor nyolc katoná ittasan betért a kávéházba, letűtek és feketét kértek. A pincérek későn hozták a feketét és emiatt türelmetlenkedtek. Nagy katoná kiment az utcára. Rövidesen zaj hallatszott kívülről és az egyik katoná bekiáltott:

— Fiúk gyerelek, baj van.

A többiek kirohantak a kávéház elé, de a község utjukat állotta. Dalakodás támadt, amelynek során egy Lóbl nevű mészáros késsel többször megszurta Brenner Mátyás örvetűt, aki azonnal meghalt.

A verekedésnek sok sebesűtje van. Két katonát és egy civilt a mentők kórházba be.

Lőbít a rendőrség letartóztatja és bár az a gyilkosságot tagadja, bűnössége beigazoló-dott, mert a zsebében megtalálták annak a kének a nyelét, amelyiknek a pengéje bele-tört a sebbe.

Dorian filmszínház

Szombat, vasárnap

A fekete város

Kalandor film 8 felvonásban.

A főszerepben:

Priscilla Dean

Hétlőn szőre kerül

Játék a sorssal

A főszerepben:

Fenyő Emli és
Mattyasovszky Ilona

Karácsonyi
ünnepek
alkalmával

10 %

engedményt ad a
már mélyen le-
szállított árakból divatáruháza

MISSIR

192 december 8.

Protestáns jótékony egyesület

(ak nemrégiben emlékeztünk meg a főlemelő, megindító ünnepségről, mely keretében a nagyváradi protestánsadalom vezetősége egy nagyszerű bébaráti intézményt, fiúárvaházat nyitott meg. A minden tekintetben páratlan, körültekintéssel berendezett, főleg árvaházat a felavató ünnepélyen jelenlétben ismertettük és méltattuk, de lehetetlen e helyt nem utalnunk arra, hogy a nagyszerű humánus egyesület működése az árvagondozással még komolyabbra merül ki.

101 óta, mikor a Protestáns Jótékony Egyesület megalakult, a szociális és karitatív tevékenységnek oly nagy tömegét gyarapította, hogy adatszerű felsorolásuk egy lap férőhelyét messze túlhaladná. Az egyesület fenntartásán és kereteinek bővítésén kívül kérdést intéztünk az idejünk munkájának iránt Papp Dezsőné elnöknő, az egyesület páratlan agilitású és alkalmasságú vezetőjéhez, aki a kért felvilágosításokat készséggel bocsátotta rendelkezésünkre.

Harmincegyedik multságunk befejeződött és meglévő anyagi készletünkben egy 100—150 gyermek felruháztatását vettük tervbe — mondta a nagyváradi úriasszony, akit épp egy csomó bevezetett adomány szortírozása közepett láttunk.

A gyermekek szükséghez képest öltözékeket, vagy hiányzó ruhadarait kiegészítést kapják.

Cipők, harisnyák, keztyűk, sapkák, garmadában vannak már kész, de a hatalmas kezek még egyre tevékenykednek napról-napra szaporodik a készlet... Van az egyeletnek még mintegy tizenegyenegynégy védence is, akiket állandóan segélyekkel tartanak fenn és akiket a kívüli segélyezettek nagy táborával együtt nagy ünnepeken, főképp karácsonykor pénz, élelemmel, ruhadarabokkal és egyéb ajándékokkal támogatnak.

Most sok kiadásunk volt, megcsapunk — mondja jóságos mosolygással az elnöknő — bizony számítunk a külső segítségre, a társadalom megértésére, mert szükségünk van. Nem panaszkodhatunk, eddig igazán meleg támogatással támogattunk és a város közönségének mindegyike rétege derekasan kivette részét az adományból, a kereskedők kitettek magukért. Ünnepségünk tombolajátékára képviselte magát szinte minden üzlet: játékok, cukor, élelem, közhasznú háztartási cikkek, ruhadarabok, edények, dísz tárgyak, volt így egy egész vegyeskereskedés!

Vegyeskereskedés, ahol egy nemes asszonygárda jócselekedeteket oszt helyükbe letörölt könnyeket, megkönyösült sóhajtasokat könyvvel el bevétel, gazdag város, melyben ilyen csereket is kötnek, itt aligha lel dús száraznyra a nyomorúság, a közelgő tél!...

Ujságírás és ujságolvasás

A közönség ellenkritikája. — Egy halott üzenete a „zsidó” ujságíróknak

Amikor a legrégibb újdondász, nevezük ösriporter kutyanyelvre írta az első betörésről szóló tudósítását, abban a pillanatban megszületett az ujságíró iránti ellenszenv. A közérdek kielégülése — ha élt már a közérdek fogalom — bizonyára eltörpült a gyűlölet intenzitása mellett, amit a nyilvánosságra kerített név tulajdonosában a riport megírása felkeltett. Azóta nincs cikk, nincs riport, nincs ujságban kifejezhető állásfoglalás, nincs egyetlen nyomtatott sor sem, amivel az ujságolvasók egyeteme fenntartás nélkül azonosítaná magát. Mentől nagyobb egy lap publicitása, annál eltérőbbek az olvasók nézetei, annál valószínűbb, hogy a közhangulat helyeslése mellett szenvedélyes ellenvélemények is merednek az ujságíróra.

Ezzel a nagyon is magától értetődő jelenséggel többé-kevésbé minden ujságíró leszámolt. Sőt továbbmenve, minden ujságíró, minden publicista tudja, hogy lapjának életképessége ott kezdődik, ahol a leírt vélemények nyomán az olvasók között mentől több helyesítő és ellenvélemény sarjad ki és cserélődik össze. Ameddig e vélemények nyílt, őszinte nyilvánulása bármily világnézetű kritikának, a dolgot rendjén is van. A bosszúság ott kezdődik el, ahol a sajtó megkritizálásának jóhiszeműsége végződik. S ennek a határnak van egy nem sok férfiúi bátorságra valló ismertetője, a névtelen levél.

A „Nagyvárad” egyik multheti számában Tabéry Géza vezércikkben meg lehetőséget keserűen mutatott rá arra a sajálatos tünetre, hogy a nagyváradi keresztény-magyarországi mily gyilkos közönség nyel halad el legsajátabb kultúreseményei mellett. A cikke, mely „Püspöktől a konferenciáig” címen jelent meg, néhány nappal később két gépirásos oldal terjedelmű névtelen levél volt többek között a méltatlan viszhang.

„Nagy élvezettel olvastam megrendelt cikkedet” — helyezi el fullánkját a zártlevel — „amely egy román püspökről, az erdélyi magyarokról és az összes zsidókról íródott.

A magyar kisebbség, amely távolmaradásával tüntetett, ahogy teveled iratták, éppen úgy a veréb sorsán van, mint Osvát Kálmán, a kosztot illetőleg. A szabadságról most ne essék szó!

Abban teljesen igazad van, hogy a lapok két napig egyebet sem tettek, mint harangoztak Osvát elibe. De bizony úgy jártak, mint akik a felleg elibe harangoznak. Nem lett a harangozásnak semmi eredménye. No mert nem Osvát Kálmánért harangoztak.”

És itt félreérthetetlen rosszindulattal és bő rabulisztikával mutat rá arra a levél-

író, hogy a keresztény-magyar közönség azért nem ment el Osvát előadására, mert „tudta”, hogy a jövedelem nem Osvát zsebébe, hanem a koncertrendező hirlapiroda kasszájába vándorol és Tabéry cikke azért íródott, mert a közönség távolmaradása folytán a hirlapirodának kevés volt a jövedelme.

Kedves Névtelen Levélíró! Engedje meg, hogy kétoldalas gyanúsításaira a legrövidebben válaszoljunk.

1. Az a közönség, mely Tabéry Géza-nak oly fájdalmasan hiányzott az Osvát-estélyeiről, indolenciája mellett is sokkal egyenesebb annál, mintsem mulasztását olyan kicsavart ürügyekkel kellene takarítani, ahogyan azt Névtelenséged megpróbálja.

2. Amit Uraságod az estélyrendező hirlapiroda kasszájának s a cikk megírásának összefüggéséről alighanem önmaga gondolkozásmódjából kiindulva ír, arra Osvát Kálmán felelhetné:

— Uram, Ön tévedett. A hirlapiroda tölem, erdélyi magyar írótól egyetlen bani rendezési díjat sem kért, sem el nem fogadott. Nem lehet tehát, hogy a cikk megírását anyagi érdekek sugalmazták.

3. Hálaistennek Névtelenséged véleményét éppoly kevésbé osztja a keresztény-magyarországi, mint ahogy Ön nem osztotta inkriminált cikkünket. Legalább is erre vall a körülmény, hogy az erdélyi magyarországi egyik legragyogóbb egyéniségétől, Paál Árpádtól egész véletlenül az Ön levelével egyidőben hozta ezeket a jóleső sorokat a kolozsvári posta:

„Püspöktől a konferenciáig” című cikkedért fogadd lelkemből nyúló kézzorítástomat. Ideje volt ezt megmondani. S hogy Te mondtad meg, annál nagyobb annak a meggyőző ereje. Elő kell venni a Berzsenyi ostarát, hadd szisszenjen legalább az a rút szibarita váz.”

Más.

Dr Balás Elemér haláláról hosszabb cikkben adtunk tudósítást. Leszögeztük, hogy az elhunyt kiváló jogász egyike volt a legzseniálisabb bírának. Viszont nem lett volna teljes a róla szóló életrajzi kivonatunk, ha meg nem említjük életének egyikét olyan etapját, mely ragyogó ívű pályájához szervesen hozzátartozott, amde másfelől nem volt alkalmas arra, hogy Balás Elemér népszerűségét gyarapítsa. Ezeket a vonatkozásokat, valamint azt, hogy az elhunyt kedvelte a teatralis gesztusokat, természetesen a halálnak kijáró szordínóval irtuk meg. Cikkünk megjelenésére pár nappal, amikor Balás koporsójára már ráhulltak a bukaresti szomorú rögök, ez a névjegy érkezik szerkesztőségünkbe:

OLCSÓ CIPŐVÁSÁR!!

December hóban rövid ideig raktári készleteinket
 10% engedménnyel árusítjuk

„DERBY” (volt Hungária) CIPŐGYÁR R.-T.
 Fióküzletei: Avram J. (Kossuth)-utca 5. sz., Nlc. Jorga (Zöldfa)-utca 7. szám.

De mortuis nil nisi bene.

Dr ELEMÉR BALAS
Consilier la Inalta Curtea de Casație
și Justiție

Krisztus is a szidők követék meg.

A névjegyet, mely így kétségtelenül egy sírból jövő reflektálást akart jelképezni, az elhunyt nagy jogász egyik közeli hozzátartozója küldte el, aki a boríték hátsó oldalára rá is írta a nevét. Eltekintve attól, hogy ennek a névjegynek, ily körülmények között való megküldése csak azt igazolja, hogy bizonyos foku teatralis gesztusoktól szegény Balás Elemér még halottaiiban sem szabadulhat, eltekintve attól, hogy a haláláról szóló cikkben senki sem követte meg őt — különben is keresztény ember írta a cikket, mindentől eltekintve, nincs oka felszisszenni senkinek, ha egy nyilvánosság előtt sokat szereplő férfiul haláláról az elparentálás a való tényeket el nem hallgatja. Kiss Jánosról és Nagy Péterrel, szürke, szintelen testvéreink halálakor bizonyára nem fogjuk megírni hibáikat. De egy férfi, akit képességei egy ország semmitől szegények magasságába emeltek, nem lehet oly gyenge, hogy pályafutásának talán kevésbé hízelgő részleteit el tussolni követelhesse.

Jöjjön azonban a túlélezett érzékenység visszaurasai után végül az elismerés írja sebeinkre. Lovassy Andornak szól ez a levél:

Igen tisztelt Uram! A „Nagyvárad” folyó évi november 25-én megjelent számában a „Nyugdíjasok” cím alatt az Ön tollából megjelent cikk részletesen foglalkozik a nyugdíjasok ferde, igazságtalan, emberietlen s nyomoruságos sorsával. Miniket igazán bámulatba ejt, hogy akadt egy önzetlen újságíró, aki tisztán emberségesen érző szívetől vezéreltetve érdekesítette tollára venni e jobb sorsra érdemes intelligens társadalmi osztály sivar és kétségbeesztő szomorú helyzetét. Mert, sajnos, a nyugdíjasokkal, illetőleg azok helyzetének javításával senki sem törődik. Csodálatos tehát, ha az újabb tisztviselő-generáció ezután, látva a több évtizedes becsületes munkában eltöltött élet keserű alamizsnakenyerét, a korrupció és a panama fertőzése veti magát s ezután igyekszik öreg napjaira existenciáját biztosítani, nem törődve morállal, becsülettel, társadalmi renddel, de meg esetleg a börtönnel sem. Mi aradi nyugdíjasok tehát kedves kötelességünket véljük teljesíteni, amidőn — hamar egyebet nem tehetünk — Nagyságodnak ezután juttatjuk kifejezésre halás köszönetünket, kérve egyben, hogy ügyünket továbbra is érdekesítse emberbaráti kötelességet teljesítő tollára. Kiváló tiszteletünk és nagyrabecsülésünk őszinte kifejezése mellett maradunk őszinte tisztelői

Több aradi nyugdíjas.

Ime egy eset, amikor a névtelen levél nem tördőfés, hanem jóleső, becsületes, édes elismerés.

Megnyílt!

Megnyílt!

Lámpa ernyő otthon!

Str. Alapi-utca 6. szám az udvarban,

ahol művészi kivitelű lámpaernyők készülnek. Állandó raktár különböző seiyem és batikolt kész lámpaernyőkből, ugyancsak átványokból. — Elvállalunk megrendeléseket kívánt anyagból, a legmagasabb ízleznék megfelelően, meglepő olcsó árban.

Lámpaernyő drótváza külön is kapható.

Régi és új karácsonyok

Decemberi kirakatnézések közben hányszor hallani a sóhajt:

— Hol vannak a régi szép, gazdag karácsonyok, dús Mikulások hangulatai?!

Bizony a valutakrisziss kicsit megtépázta a karácsonyi vásárlókedvet s vele együtt az igazi karácsony hangulatát is. Hanem ha az ember nagyon keresi, azt az üzletet mégis meg lehet találni, ahol az eladó holmik minőségét, a békebeli szolid üzletkötést sem rontotta még el sem a háború, sem a forradalom. Persze az ilyen üzlet első feltétele, hogy ne új gyártmányokat, hanem mentől régebbieket tartson raktáron. S megfelelhet-e ennek a feltételnek más kereskedés precízebben, mint éppen egy régiségkereskedés?

... Strada Bratianu (Szaniszló-utca) 1. A sárga függönyös kirakat fölött egy szó már fogalommal vált, mint a legmegbízhatóbb műkincs-gyűjtemény elnevezése: — „Helikon.”

Más hasonló antikvitás-kereskedésben sok értéktelen lim-lom között találni toatlán annyi jó darabot, mint amennyi közepes elvételre a Helikonban a csupa korabeli műtárgyak között elkeveredik. Elsősorban áll ez a porcellánokra, melyeknél szebbeket, muzeálisabb ritkaságokat a legelőkelőbb főúri gyűjteményekben sem láttunk.

És még valami van itt, ami békebeli karácsonyi vásárookra emlékeztet.

Nincs alku. Az árak szabottak. A „prix fix” egyre ritkuló fogalma a jó áruhoz illő becsülettel dacol a megbízhatatlan alkudozások esélyeivel. A Helikonban azt mondják: ennek a csészének az ára ennyi meg ennyi s ha egy banival kevesebért kérem, akkor sem adják ide. Gondolkoztam rajta, helyes üzleti elv-e ez, pláne egy régiségkereskedésnél? És rájöttem, hogy nagyon is helyes. Így nyugodt lehetek, hogy amit a Helikonban veszek vagy eladok, azt olcsóbbra a vételnél, drágábbra az eladásnál nem tudtam volna elalkudni. Ez az, ami megbecsülhetetlen a Szaniszló-utcai szép műkereskedésben, ahol a karácsonyi vásárlók máris egymásnak adják a kilincset.

Bélyeggyűjteményeket magas áron vesznek

Bel és külföldi bélyegekből nagy választék. Hányjegyzékre árakat özlöm Lelei vagy referenciák elében választékok is kúldök. Erdély nagyobb városában bzmányosokat keresek. — A MICHEL 1924. Ára franco 80 lei. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése ellenében. Fogazatmosó, csipesz, választékszfűzet, egyoldalot és ké oldalos bélyegragasztók, albumo, rakfáros. Michel Nechtzag

Megrendelhetők az összeg előzetes beküldése ellenében.

Kemény A.

bélyegkereskedő,

Oradea-Mare, Strada Vlahuța 50. szám

Olcsó karácsonyi vásárl!
Oroszlán védjegyű ingek és gallérok, női és férfi harisnyák és mindennemű kötőanyag. Nagy választék nyakkendőkből, női és férfi bőrkezttyük, boka és lábszárvédők, valamint rövidárakban. **Molnár,**
Bwdul R gale Ferdinand (vált Rákóczi u) 9. szám

Dr Havas fogorvos műterme
és laboratóriuma, Arany János-
u. 2. sz (Alexandri Teleky u. sarok)
A legjobb kivitelű precíz munkát jután, cs
áron elvállal. — Vízkezik gyorsan kielégítte nek.

LINOLEUM

Viaszosvászon,
Gummi köppen,
Szőnyegpár szaküzlet
és gyári főraktár

HAAS LIPO

ORADEA-MARE,

Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut)

Raktárak

Cluj, Strada Universitatii No. 1
Timisoara, Bul. Reg. Ferdinand

Linoleum:

Prima minőségben 67 cm. sz. mtr. L 1
Prima minőségben 90 cm. sz. mtr. L 2
Prima minőségben 100 cm. sz. mtr. L 2

Linoleum ebédli szőnyeg:

Prima minőségben 150x200 — — L 7
Égetett mintával 200x250 — — L 12
Prima minőségben 200x300 — — L 15

Inlaid Linoleum:

Teljesen átöntött, soha nem kop-
ható mintával négyzetméterenként L 4

**Egyszínű valódi parafa
Linoleum:**

Barna és zöldszinben négyzetmtrként L 33

**Viaszosvásznak,
asztal bevonásához:**

78 cm. széles méterje — — — L 7
100 cm. széles méterje — — — L 9
115 cm. széles méterje — — — L 10

Bőrvásznak:

Kalapok készítéséhez, 130 cm. sz. L 150-től
Mindenféle szinben, kárpitosok
kocsigyártók és könyvkötők
részére 120 cm. széles — — L 150-től

Erős minőségű bőrutánzat, mindenféle
szinben 130 cm. széles

**Viaszosvászon nagybani vá-
telnél nagy árendemény.**

Szőnyegek:

Tartós futószőnyeg 70 cm. sz. mtr. L 100
Tartós futószőnyeg 90 cm. sz. mtr. L 140

**Tapestrie, Velvet, Argaman ebédli-
szőnyegek minden nagyságban.
Ottoman takarók és plüsch abro-
szokban állandó nagyraktár**

Agyelők és fali szőnyegek
L 170-től

Férfi és női gummikabátok
Ragasztva és varrva a legjobb angol
gummizással — — — — — L 875

Férfi gummi esőkabátok:
Valódi gyapjuszövetkűlsővel, a leg-
jobb angol gummizással — — — — — L 1750

Legjobb gyártmányu
sár- és hócipők

Női sár- és hócipő Lei 256.—
Férfi sár- és hócipő Lei 300.—
Női hócipő Lei 557.—
Férfi hócipő Lei 660.—
Hazi cipőben is állandó nagyraktár

„Emlékeim“

(Szentgyörgyi István könyve.)

Egy könyv érkezett Kolozsvárról, disz-
neculáló, szürke köntösben. Fekete be-
tűbe takaródva Szentgyörgyi Ist-
ván, az erdélyi színjátszás legnagyobbja
koogtat Ady városának művészet-barát
céeres kapuján. Frissen megjelent köte-
té nyolcvankét év átélte, fiatal szemmel ki-
fűszeszett titkát, a turris eburnea minden
bláról fehérén törő sugarát vetíti azok
akik itt alig egy éve formán ünneppel
lelkében siettek látására. Ezuttal nem ját-
sz, nem színlel, nem rejtezik mások el-
gödlésének testetadó latens processusa
még: önmagáról, az énjéről, nagy belső
művész-kötelességek hordozójáról bontja
ng a köntöst, vet számot és tesz hangos
vdomást az ember.

Szentgyörgyi István könyvet irt! ...

Megvallva, a hír áthorripilált rajtam.
ntor először verte a szó. Ismét egy me-
nre! ... Valaki, akit teremtő talentum-
na már rég elismertem, megint be fogja
nyitani előttem, hogy ő nem afféle is-
adta hisztrió am, mint azt némelyek
adhatnák, hanem egy igazi, vérbeli —
in és z. Valaki, akit én magam kultusz-
tő akarattal tornyoztam magasan a hét-
napos horzsolódások szintje fölé: ime,
vívázkodik és le is fog szállni onnét,
ny vámot vessen dűskészletű illúzióim-
a ... Fog beszélni talán szerződésekről,
ési-kérdésről, fűszerezve néhány füg-
ymögötti anekdotával s fogja tenni ezt
emplombontást olyan hamis gesztusok-
z, felelőtlen elrajzolásokkal, ahogy csak
magát tudja meghamisítani az, aki em-
teiratot irt!

Ennek a kompromittált műfajnak
ornyai fanyar tapasztalata mentse,
miért féltettem kezdetben ettől a hi-
vesztett, irodalmi odaállástól, saját
moiréjéről Szentgyörgyi Istvánt,
ének betűivel most szembeülök, hogy
am keresztül revelálódhassanak meg-
gőzően, engesztelően más hozzám hasonló
ietleneknek is.

Előttem a könyv első föllapozott feje-
ze. Ahogy megkapaszkodik a szem egy-
ny helyütt, ilyesmiket lát: „széna“, „me-
“, „kasza“ ... Debizony különös szók
ezek nagyon egy színész emlékiratában és
d olvassa őket, úgy érzi, mintha mester-
et írásbeli agytornák után valahonnét
rtelen egy tárt ajtónyi egészséges, kerti
egő sodrát lengetné felé a szél.

Ime az első megnyugvás, mely a
nyvból biztat! Nem, Szentgyörgyi Ist-
va nem fog hát koturnusokra emelt, csi-
t alakban jönni elibénk, az igazmondás
essen kaszált szavait hozza iszákjában és
szédéből maga a közlő-illetett termé-
et beszél! ...

És lapozva és beleengesztelődve a
rtü oldalakra, egyre jobban kivilágosodik
mami, ennek a megnyilatkozó embernek
ész művésztitka: Szentgyörgyi István a
d mellére fektetett füllel leshette meg
amindenség szivverését: azért olyan utól-
netetlen realitásuk megjelenítései is.
Erült, sima, póztalan tartással leszállt
ryan a talpazatról, hogy előmagának val-
másait ossza szürke mindennapok robo-
sainak, de apostol az, aki a legigazabb
aturalizmus ígéit hirdetve jár a betűk
plánkjai között és amit mond: megannyi
nyilatkoztatása a Messiásváró erdélyi
magyar színművészetnek.

Nagy-nagy egyszerűség, patinafutott
don szavak, egy megmásíthatatlan ma-
arság zenélő Hiszekegyje ez a könyv.
tvankétesztendően keresztül gyűjtött föl-
csülhetetlen kulturhistóriai érték és az
ökgyermek istenadta művész énjének
gyogó tükröke. Sehol a rettegett köz-
lyek; a szürke mindennap finom érzések

fehér csipketerítőjén bátorodik csak át, a
könyv hőisévé megtett én sehol se áll a
tulzott fontosság gölyalábaira, és a vallo-
másokat biztos szövegezésben vezeti a
tollforgató kéz.

Hatvankét esztendő pályafutása alatt
sok kemény feladatot kellett megoldania
Szentgyörgyi Istvánnak: ám szerepeknél,
emberbúvácsolásoknál is súlyosabb mun-
kát végzett akkor, mikor könnyeit, emlé-
keit, élményeit egy könyv repülő lapjaira
fűzte, pontos, hű memoiret rovátkolni
minden írásmunkák legnehezebbje, de
nem csodálkozunk rajta, hogy neki — ez
is sikerült! ...

Pálffy Gyulácsy Irén.

Tárgyalások az ipartestület
ujjászervezésérőlRomán Iparos kulturkör után magyar
iparoskör

A nagyváradai ipartestület átszervezése felől
tárgyalások kezdődtek az ipartestület vezető-
sége s a még nem képviselt érdekliségek kö-
zött. Ezzei kapcsolatban szervezkedésekről
esett szó s azt a hírt kolportálták, hogy az
ipartestületben helyet foglaló iparosok egyrésze
a jelenlegi vezetőség ellen akar akcióba lépni.
A fáma dr Muth Gyulát, az ipariskola
igazgatóját jelölte meg, mint az akció vezető-
jét. Felkerestük Muth Gyula drt s kérdést tet-
tünk a mozgalom célja felől.

— Valóban indult meg egy mozgalom
— válaszolt Muth dr —, amelynek célja az,
hogy az iparosok a kultúra irányában fejlőd-
jék s ne essék bele a szociális és társadalmi
betegségekbe. Mi azonban nem akarjuk érin-
teni semmiféle módon az ipartestület auto-
nómiáját. Nem szeretnénk a félreértéseket s
ezért ki kell jelentenem, hogy mozgalmunk
szigorúan csak kulturális.

Részint román iparosok iniciatívájából,
részint néhány román vezető ur meghallgatása
után rájöttünk, hogy a mi román iparosaink
nem állanak azon a fokon, amelyen kellene
állni. Nem is csoda. Eddig bejött faluról egy
kis tanulatlan, földműves családból származó
fiu, itt beállott öt évre inasnak valamely ipa-
roshoz, ott két évig gyereket ringatott, vagy
szőlőben dolgozott, két évig küldözték ide-
oda s egy évig tanult, azután felszabadult s
ha nem volt elég erős, hogy továbbképezze
magát, a kontárok számát szaporította. Mi te-
hát megalakítottuk a román iparosok kultur-
egyesületét. Céljai: az iparosok ipari s szel-
lemi fejlesztése. Az ipartestület viszont autonóm
hatóság s benne vannak a román iparosok is.
A kulturegyesületben előadásokat rendezünk
ipari kérdésekről.

Voltak nálam a cipőfelsőrész-készítők,
hat magyar s egy román iparos s elvállaltam
kérésükre a továbbképző esti tanfolyam véd-
nökségét.

Kiss Mihály cipőfelsőrész-készítő, euró-
pai hírű szakember sorozatos előadásokat tart
Romániában s Temesvárról Nagyváradra jön.
Kérésükre szívesen átadtam az iparos-iskola
egyik termét.

Az iparon kívül román nyelvünk fejlesztése is a cél s mi szívesen látnánk, ha a ma-
gyar iparosok is alapítanának kultur-egyesüle-
tet, minden kultúra csak használ az iparnak s
az országnak. Népkönyvtárt alapítunk, kül-
földre tanulmányutra küldünk iparosokat. Po-
litikát azonban egyesületünkbe bevenni nem
szabad. Alapítónk között van dr Lázár Aurél,
dr Mangra Demeter, Popa Mihály dr,
G. Ticca Ioan, én, Oras Vasile, Bota György,
az ipariskola tanítótestülete, a fa- és fémipar-
iskola igazgatója, Gh Dragomirescu, sok román
iparos s 50 tag felvételéről most dönt a bi-
zottság. Elnök: dr Lázár Aurél, alelnök
dr Bulbucă József cipész, bizottsági tagok:
Balog Mihály cipész, Frențiu, Gitea, Cosma,
Hăiegan, Christea iparosok, könyvtáros: Szil-
ágyi.

Tény az, hogy Megyery Ferenc
mérnök nekem említést tett az ipar-

Attól függ, akar-e ön karácsonyi ajándékot olcsón venni ?

Ha igen

ugy vegyen!

1 drb. diszes női inget	64	Leiert
1 „ diszes női inget	72	„
1 „ diszes női inget	76	„
1 „ egész diszes női inget	88	„
1 „ diszes női nadrágot	64	„
1 „ diszes női nadrágot	72	„
1 „ diszes női nadrágot	76	„
1 „ egész diszes női nadrág — — —	88	Leiert
1 drb. férfi zefir ing 2 gallérral — — —	175	Leiert
1 drb. prima férfi ing 2 gallérral — — —	195	Leiert
1 drb. hosszú köper férfi nadrág — — —	120	Leiert
1 drb. rövid nadrág —	75	„
1 pár női harisnya —	25	Leitől
1 „ férfi zokni — —	14	„

Óriási választék fehérművekben és harisnyákban

Gyermekek kelengyék

legolcsóbban és legizlésebben

csakis

direkt karácsonyi ajándékcsomagok

BERMANNÁL

Oradea-Mare, Fekete Sas-passage

testület rekonstrukciójáról s arról, hogy román iparosokat is be akarna venni a választmányba, amely 32 tőből áll.

Leszögezem: az ipartestület dolzeit nem bolygatjuk. Én ismerem az 1884. XVII. törvényeket, az ipartörvényt. Nincs törvény, amely évtizedekre jó lenne. Mikor meghozták az volt a cél, hogy az ipar szabadon fejlődhesse. Egyes intézkedései a törvénynek meggyarazatra szorultak. Az volt az intenció, hogy kellő képesítés nélkül egyetlen iparos tanuló se szabadulhasson fel. Még azt is behoztuk, hogy az ipartestület bírálja felül a felszabaduló tanulókat s így akadályoztuk meg a konfárók elszaporodását. Ez lehet célja az ipartestület vezetésének is. Az impérium átvételekor azonban egyesek úgy gondolkodtak, hogy az iparban helyezkednek el s volt olyan, aki 8 gimnáziummal gyorsan akart felszabadulni, tehát fél, vagy egy évre szegődött valamely iparoshoz. Ez tévedés volt, mert az ipar meg kell tanulni, aki tehát nem iratkozik be az iskolába, az nem kap bizonyítványt. Az ipartestület a törvény egy szakasza alapján kiadott felszabadítási bizonyítványokat — az iparosmenházra való adakozás mellett — de ez kivétel volt. A törvény elavult, már a magyar kormány is készített új ipartörvénytervezetet s nekem is van egy tervezetem. Nem szabad engedni az iparosok s az érdekeiben, hogy kellő képesítés nélkül, akárki is felszabadulhasson. Itt van dr. Kovásznay Mircel esete, aki a lakatosságából tett vizsgát s a rajznak is alávetette magát. Tehát nincs akadálya — ime — a képesítés megszerzésének.

Egy óhajtam van: az ipartestület jól tenné, ha hasábonsan magyarul s románul levelezne a paritás érdekében. Különben semmit sem tervezek az előjáráság ellen, működésével meg vagyok elégedve s nem kívánok beavatkozni autonómiájába.

A „Gyermekebarát” teaestélye

Nagyszabásu, színvonalas mulatságot készít elő a hó 15-én esti fél 7 óra kezdettel a Katholikus Kör nagytermében a „Gyermekebarát” vezetősége. Az estély célja nem kisebb horderejű dolog, mint a ruhátlanul fázló, nélkülöző apró proletárgyermekek meleg ruhával, cipővel való ellátása, a pusztító gyermeknyomor enyhítése.

A cél igazolja az egyesület nemeslelkű hölgyeinek fokozott agilitását, azt a minden etlimerést és tiszteletet megérdemlő buzgalmat, mellyel az est műsorát a legigényesebb izléssel tervezik ki és hozzák össze. Dr. Verzár Istvánné és dr. Olasz Béláné alelnökök fáradságot, akadályokat nem ismerő tevékenysége teljes garancia arra, hogy az est brilláns mód fog is sikerülni és valóra váltja mind a hozzáfűzött várankozást, úgy az egyesület vezetősége részéről, anyagiakban, mint lebilincselő felejtethetetlen szórakozást nyújtva ugyanakkor a közönségnek is, mely a jelekből következtetve, tömeges megjelenéssel fogja előmozdítani a Gyermekebarát nemes intencióját.

Egyébként a műsor felől intézett kérdésünkre három mindenki számára vonzó programpontra már elárult a mulatság vezetősége. Sulyok Ica, a kiváló előadó képességéről ismert, bájos urileány Sas Ede: „Csipkerózska” című monológjával debutál. Pintér Böske, a nagyváradi színházlátogató közönség kedvence szellemes, vidám Ohansonokat ad elő, míg a Gyermekebarát működését mozifilm vetíti a nézők elé, bemutatva azt a megindító, csodálatosan szép küzdelmet, amit az egyesület hölgyei, megannyi ismert, előkelő nagyváradi uriaszony vív a nyomor réme ellen. A zenés számokat Guttman Miklós, a

jeles muzsikusz kíséri finom érzékkel és önálló előadási számokkal is emeli az est szíketarét. Ezenkívül lesz tea, izletes buffet, cigányzene és tánc világos virradatig. A mulatság iránt már eleve páratlan érdeklődés mutatkozik. Belépő-díj 20 lei.

Nem működik a drótnélküli táviró leadóállomás

Idestova egy fél esztendeje, hogy a nagyváradi drótnélküli táviró leadó állomásának felszerelésével elkészült a londoni Marconi-társaság két mérnöke és akkor be is számoltunk arról, mekkora jelentősége lesz annak, ha a drótnélküli táviró, telefon megkezdte működését és Nagyvárad közvetlen kapcsolatot tarthat fent a világ nagy városaival. A londoni vállalat mérnökei el is utaztak a hivatalos átadás után. A hivatalos átadásnál egyedül Prága és Milánó jelezték, hogy megkapták a nagyváradi állomás által leadott jelzéseket, de nem reagált Páris, Leafiel, sőt a neueni (Berlin radio központja) állomás sem. Ez utóbbinak van pedig a legnagyobb jelentősége, mert hiszen ma a neueni drótnélküli táviróállomás fogja fel a föld minden részéről feladott radiotelegramokat és a hatalmas állomás továbbítja azután azokat rendeltetési helyükre. Az összes Romániába adresszált táviratokat a nagyváradi állomáshoz továbbítják. A leadóállomás, amelyet Antonescu Miklós távirófőtiszt vezet, pontosan fel is veszi a táviratokat, azonban, ha a nagyváradi felvevő állomás közölni akar valamit a külfölddel, azt csak a rendes táviróvonalon közölheti.

Az angol vállalat mérnökei azután elutaztak, a drótnélküli táviró leadóállomása pedig itt maradt és tekintettel arra, hogy a bukaresti központ nem küldött ki senkit, most itt áll, de nem működik. Egyrészt megfelelő személyzet hiányában, másrészt mert valószínűleg a gépezet sem jó. Hiszen a távolfekvő állomások nem kapják meg a táviratokat.

A felvevő állomás most is tökéletesen működik és szinte állandóan összeköttetésben van a neueni rádióközponttal.

Szinte felesleges hangsúlyozni, mekkora jelentősége volna annak, hogy mind a két állomás zavartalanul működjön. Akkor, amikor a mai szegényes berendezkedés mellett is naponta egész csomó táviratot felvesz Nagyvárad, amelyeket a világ legkülönbözőbb pontjain adtak fel.

Visszont Erdély szinte teljesen el van válvá ebben a tekintetben a világ kereskedelmi gócpontoktól, mert ha az erdélyi kereskedő érintkezni akar valamelyik nyugati metropolisban levő üzletfelével, azt csak levél útján teheti meg, mert a dróton a külföldre, Német-, vagy Franciaországba adresszált távirat útja túl hosszadalmas és bizonytalan.

Szinte érthetetlen, hogy akkor, amikor a kormány milliókat áldozott a nagyváradi rádióállomás felépítésére, akkor most valamilyen adminisztrációs lelkiismeretlenség következtében a felszerelt, modern és nagyfontosságú nagyváradi rádióállomás nem kezdheti meg a munkáját.

GRACIA

ÚJ FÉNYKÉPÉSZETI MŰTEREM
Reg. Ferdinand (v. Rákóczi-ut) 23. sz.
(Steiner-ház)
megnyit!!

1763

Őszi kalap ujdonságok

uri divat cikkek

Róth M. Utóda
cégnél, Mária királyné-tér

HATASOS SZEREK

„China Vasbor”

valódi tokaji erősítőszert, gyengékedők, szegények és lábbadozók számára. Étvággerjesztő és vérjavító. Kifűző izü. Hirne orvosok rendelik. — Egy üveg ára 20 L

Tüdőbetegek kitűnő eredmény használatja a Dr. Biró

„SIROLT”

Egy üveg ára 40 Lei.

Főraktár: Dr. Biró gyógyszerár, Cluj-Kolozsvár, valamint kapható legtöbb vidégyógyszertárban. — Aki pontos címét köz az megkapja ingyen „Miképp óvakodjunk tüdőbajtól” című könyvecskét.

Legfinomabb új

Delavare 60

kímérését ismét megkezdtem
literenként 16 lei.

GOLDFÉDER JÓZSEF

Piata Regina Maria — (volt Bémer-tér)

Próbálja meg, nem bánja meg

ha ruháját DAVID és KOHN utasabóknál, Str. Alexandri (Tel. ki-u.) 4. száralatt készített legizlésebb kivitelben, alant árak mellett:

Árjegyzék:

Zakó öltöny	800 Lei
Felső	
Raglán	700 Lei
Ulszter	
Téli kabát sima	800 Lei
Téli kabát Hamilton v. Lord	900 Lei

Estélyi ruhák jutányos árban, a legszebb kivitelben

Ujdonság, ami még eddig nem volt

Árjegyzék.

Alanti olcsó árak szerint köszölnék méret után a kiválasztott divatszaison szerint minden igényeket kielégítő férfitöltönyökraglán átmeneti- és téli kabátok

Gergely Gyula uri szabóságában

Bulew. Regele Ferdinand 55. sz. alatt.

1. Fekete st. szürke barna és egyéb színű félgyapjú erős anyagból sacco öltöny méret nagysága szerint ... Lei 1850-től 1980-ig
2. Sima és különböző színekben, tiszta gyapjú anyagból sacco öltöny, méret nagysága szerint Lei 2200-tól 2350-ig
3. Divat színekben, 1-a gyapjú anyagból sacco öltöny, méret nagysága szerint ... Lei 2780-tól 2930-ig
4. Különböző klűnő külföldi divat anyagból sacco öltöny, méret nagysága szerint ... Lei 3280-tól 3560-ig
5. Átmeneti, raglán és télikabátok 1750 L-től feljebb
6. Egész finom anyagból salon vagy különleges darabok megegyezett árban készülnek!

Bel- és
külföldi

Aszódi (Sas-palota)

Mikulások,

cukorka-különlegességek a legfrissebb
minőségben megérkeztek. Olcsó árak.

Nagy magyar tehetségek megmenlése

— Tudománymentő akció. —

Budapesti tudósítónktól.) Magyarországon megmenekült a tehetséges gyermekek megmenlése. Minden iskolában, intézetben, internátusban összeírják és összeadják azokat az ifjakat, akiknél bármely irányban képesség valamely módon jelentkezik. Főképp a produktív foglalkozásokra fektetik a főszűrt a tehetségeseknek, de helyet kap a névsorban a tánc, a zene, az iparművészet, a művészet, kivéve az irodalmat. Egy új szempont is szerepel a felvételen: a szervezési talentumát is beiktatták a tehetségek közé.

A felvételhez szükséges ívek és felhívások már megkezdtek mindenfelé s pár hét alatt pontos adatkészlettel rendelkezésre, hány tehetséges ifju van Magyarországon s milyen irányban jelentkezett a tudomány. A felvételt tanárok vizsgálják felül s eldöntik az elbírálás helyességét. Az így összeállított listából huszonötös turnusokban válogatják ki azokat a tehetségeseket a legilletékesebb bíráló alá bocsátanak. A magyar kormány javaslatára a Vörös Kereszt Szociális Svájci Központja elfogadta a tervet, hogy a tehetségesnek kimondott magyar ifjakat 25-25-ös csoportokba odaküldik, ahol valamely képesség fejlesztésére speciális intézmények működnek. A zenei tanulmányokat tehát Olaszországba, az énekest Párisba, a művelődési alkalmat Angliába vagy Csehszlovákia vegyi- és gépiparost Németországba küldik s néhány hónapig szigorú ellenőrzés és tanítás alá veszik s ha a talentum csakugyan fejleszthető, akkor küldik s államilag taníttatják. Az akció, amely a tehetségesek elkallódását megakadályozza, a záró Karolynak, a nemzetgyűlés alelnökének felkutatása alatt áll s Rainiss Ferenc titkárral együtt intézik a nagy munkát.

Magyarország tudományos munkássága is vesztett a forog, a klinikákon, egyetemeken a tudományos munkák beszerzése a korona elértéktelenedése folytán ugyszólván lehetetlenné vált, egyes klinikákon pedig a műszerek elkoptak s új műszereket tudnak vásárolni s a segítségére szoruló közönség nem képes annyit adakozni, hogy a gyógyítást a legszükségesebb műszereket pótolják. A laboratóriumi munkát, amely a tudományos haladás előfeltétele, megbénítja az eszközök, a vegyi anyagok, a kísérleti állatok szűkös ára, amely a békebeli államnak többszöröse. Az elszegényedett állam, amely a kultúra fenntartására erejét meghaladó áldozatot hoz, nem tudja a szükségleteket kielégíteni. Ezért a tudomány munkásai összeállítottak, hogy a tudományos munka legnékülözhetetlenebb eszközeit s feltételeit az ország és a külföld társadalmától szerezék be. Az amerikai Rockefeller alapítvány már segítségül ment s a Magyar Tudományos Akadémiát a tehetséges összegekkal támogatja s megalakultak a egyetemek barátainak egyesületei is. A munkálkodó dr. Grósz Emil egyetemi tanár irányítja, akit kiküldtek Párisba, hogy a tudománymentés érdekében megrendezendő európai kongresszuson részt vegyen. Ez a kongresszus januárban ül össze s részt vesznek benne az összes európai államok.

Reclam

nékül is szövet különlegességeink legjobbak és legolcsóbbak. Szolid kiszolgálás. — Olcsó árak!

Ilavasz és Grünfeld
szövet és bélésszövet nagykereskedők,
Str. Josif Vulcan — Nagy Sándor-u. 4

Nem üres reklám

Jól és olcsón vásárolhat
Witraelnél

Avram Iancu (Kossuth)-u. 5.

férfi és női szövetek, barchet, flanel, schifon, vásznak stb.

Perzsa szőnyegek

megrendelésre a legkényesebb ízlést is kielégíti.

Látogatás egy száznegyéves asszonynál

Még elgondolni is rengeteg idő száznegyéves asszony. Tessék elképzelni, hol van tőlünk 1848! Nagyváradon él egy asszony, aki a száznegyedik esztendőjében, friss egészségben, teljes szellemi és testi energiában emlékezik vissza a szabadságharcra, a hatvanhatos háborúra, a forradalomra s azoknak tanulságai olyan egyszerűen és tisztán bugyognak ki ajakán, mint a forrás vize s olyan egyszerű igazságokkal, mint az Írások tanítása.

Sokan vannak itt is öreg asszonyok, férfiak is akadnak még, akik mint gyermekek valamelyes impressziót hordoznak emlékezetük aljain a negyvennyolcas időkben, de hol van ma az a kéz, amelynek öt ujjára esne egy-egy látott élő ember, aki felnőtt korban érte meg a Petőfi-Kossuth korszakát? Mecsnyikov azt mondja, hogy az aggodalmak között számos kilencvenéves embert lehet találni, de a százévesek nagyon ritkák. Még az asszonyok között is ritkák a százévesek, pedig a nők hosszabb életkorúak a férfiaknál.

A száz évet meghaladottak legnagyobb része többnyire az értelem oly nagy elgyöngyülését mutatják, hogy csak fizikai életet élnek. Ha van közöttük, akik még szellemileg épnek mondhatók, többnyire ezek is csak roncsok, éveken át egész nap ágyban fekszenek, de hasznukat venni nem lehet. Bár csodálkozunk, hogy emlékezni tudnak régi dolgokra, de teljesen hiányzik náluk a logikus következtetés, az agyvelő játéka, a humor és főképpen a mással való törődés. E sorok írója négy százévet meghaladott férfival, asszonnyal beszélt, legutóbb a zsidó kórházbeli százéves nővel, de valamennyien csak épen hogy éltek és valamennyien a mások segítségére voltak szorulóval.

Mindezek az általános tapasztalatok azonban nem vonatkoznak arra a száznegyéves asszonnyra, aki unokájánál a nagyvárad szőlőben lakik s aki még ott tart, hogy a Rimanóczy közös fürdőjében fürdik és kora reggeltől késő estig fenn van és dolgozik.

A száznegyéves matróna, aki már szintén eltessébb menyével kereste föl a napokban a közösfürdőt, jókedvűen diskurált a többi vendéggel és izmainak, bőrének állapota távolról sem sejtette a magas életkort. Nem vette igénybe a kivezető rézkorlátot, hanem magát mosogatva csendesen és biztosan haladt föl a lépcsőn a forró vízből, ahol órákat töltött.

— Nem sietek, félek, hogy megcsap a friss levegő! — mondta okosan.

Ugyancsak elbámultak a fürdőző asszonyok, mikor megtudták, hogy száznegyéves van a nénike vállain és kérdésekkel ostromolták, melyekre mosolyogva kedvesen, élénken válaszolt meglepő bőbeszédűséggel.

A matróna hirtelen eljutott az újságíró fülebe, aki felkereste lakását.

Epen délutáni álmát aludta, felöltözve, összekucorodva feküdt ágyán. A menyje felkeltette.

Pillanat alatt eszméletre tért, gyorsan emelkedett fel a párnákból s ép oly gyorsan ült ki ágya szélére. Már a fürdőben jelezte neki, hogy megfogom látogatni és bemutatkozásomra örvendő nyújtotta kezét.

Meleg, sima kéz. Nem az öreg emberek kellemetlenül ráncos, gyöngye, hideg keze, hanem olyan, amelyet jól eső érzéssel hagyunk tenyerünkben s nem érezzük, hogy szabadulni szeretnénk fogásától. Hetvenéves jól konzervált nőnek látszik. Kis-

termetű, nem tulságosan sovány és arcán ugyan az öregség eltakarhatatlan nyoma, de nem tulságosan ráncos, szemei körül nincs az ismert tízezer ránc, sőt a száj és a szem között a bőr simának mondható. Kezén is, arcán is nem áttetsző a bőr, csontjai, erei, izmai nem látszanak, ami a magas kornak oly visszatetsző tünete. Legjobb szembevetünk azonban a nyak simasága. Egyes fejmozdulatnál néha egy vastag artéria kéklik elő a nyakizom mellett, de csak pillanatra.

Mosolyogva fejezi ki örömét látogatásom fölött:

— Nagyon kedves, hogy eljött meglátogatni. Hány gyereke van?

— Csak egy.

— Ejnye, ejnye — csóválja fejét kedélyesen, — persze, persze, ez a háború...

Elmondja aztán, hogy özvegy Poller Salamonnének hívják. Leánynevén Reizmann Liza. Az életerőt nem szüleitől örökölte, azok fiatalon haltak el. Tíz éves korában már árvaságra jutott és idegeneknél nevelkedett fel. Huszonhárom éves volt, mikor férjhez ment Poller Salamonhoz, aki szatócs volt Biharfélegyházán. Mint kereskedő nem volt talentum az ura, ő is dolgozott mellette. Férjét ötvenöt évvel ezelőtt vesztette el. Hat gyermeke volt. Egy kis fiát korán elhalt. Legkisebb gyermeke még szoptott, mikor férje meghalt. Akkor is küzdött, míg férje élt és azután még többet kellett dolgoznia öt első gyermekéért.

Jómódot, kényelmet 70 éves koráig, mikor gyermekeihez költözött, sose látott, mindig keservesen dolgoznia kellett a mindennapiért. De fiait szépen nevelte fel. Négy fiából iparosmester lett.

Legidősebbik fia Éliás Biharfélegyházán cipész volt és gyomorrontás következtében ezelőtt tíz évvel hetvenéves korában meghalt. Többi gyermekei közül Ignác cipész és Bernát szabó Budapesten, tul vannak már a hatvanon, míg Róza leánya, aki Amerikában van férjével és Ede fia, aki szintén ott bádigos mester, a hatvan fele közelednek. Évkörüket nem tudja pontosan, a menyje segíti ki nagy szeretettel, de az évszámokat elfelejtette. Még azt sem tudja már, hogy hányban esküdt, ami nem csoda, mert írni, olvasni sohasem tanult. Mint a régi emberek: az első kolera, a második és harmadik nagy kolera szerint igazodik (1863, 1873 és 1893). No meg a háborúk határkövei időszámításának.

Biharfélegyháza falusi, egyhangúságában élte le hetvenéves koráig életét. A háborúkról nem kérdezem, elvégre keveset látott ő belőlük. És mindig rettegett a háborútól, féltette fiait.

— Mikor megmondta a biró, hogy két fiamat besorozták, megfogadtam, hogy minden héten két napig: hétfőn, csütörtökön böjtölök, csak az Isten egészségesen hozza haza őket.

És csak most néhány hónappal ezelőtt fia kérésére hagyott fel a böjtöléssel.

Hogyan élte le életét, mit evett, ivott-e alkoholt, volt-e beteg? ezek azok a kérdések, amiket a mathuzsalemi kort elért embereknek feltenni szoktak, hogy következményeket vonjanak le az új nemzedéknek. Hogy élt? gonddal, bajjal, szegényesen. Alkoholt nem ivott, de egy pohár bort most is megiszik. És — jaj nektek tudósok! — mindig nagyon szerette, ma is szereti, mindennél legjobban szereti a húst. Mégsincs az érlelmesedésnek nyoma sem nála és ezzel megcáfolja ő is azt a véle-

gítlen készülnek. — Nagy gyári lerakat: szőnyegek, perzsafonalból, felvetők. Régi perzsák javítását jutányosan vállalom. — Bizományba bármilyen elfogadok.

Mayer Gyula
Str. Eplsc. Clorogariu (Uri-utca) 49.

ményt, hogy az érelmeszesedés velejárója, a jellemzője az aggkornak.

— Egyszer nagyon és sokáig köhögtem. Egy félig felépített földesházban lakunk, ablakok sem voltak, a szélről, hidegtől meghűltem, sokáig köhögtem. Akkor voltam beteg csupán.

Mindig nagyon vallásos volt, de — és ez kivételes intelligenciáról tesz most is tanúságot — nem haragszik azért, hogy gyermekei, unokái nem tartják meg szigorúan az étkezésben a vallás előírásait. Ellentétben azzal, hogy az öregnek önzők, ellenkezően ő kíván szolgálni mindenkinek. Mindig dolgozik valamit. Fia, menyé, unokái és dédunokái végtelen szeretettel veszik körül, dédelgetik, a négy apró dédunoka, négy gyönyörű gyermek játszik vele s ő velök.

Érdekes mai élete, amely minden szónál jobban bizonyítja mindazt, amit kivételes életéről elmondani lehet. Mindennap koránreggel felkél. Ágyban nem marad, még akkor sem, ha gyengélkedik.

— Mozogni kell, mert megalszik a vérem és meghalok. Egy kis pálinkás bedörzsölés, masszírozás és jobban érzem magam. Mindig mozogni kell az idős korban — mondja nagyon bölcsen. Reggeli imádsága után bemegy fiához és segít az öltözésben. Ignác nevű 63 éves fiát úgy dédelgeti, mintha hároméves gyerek lenne. Megigazítja nyakán a kendőt mindennap gondosan, nehogy meghüljön. Ő adja rá a kabátot, ezt másnak nem engedi át, mint azt sem, hogyha fia haza érkezik, ő vegye le a fia kabátját, aki egy lift-szerencsétlenség miatt egyik kezét nem bírja föl. Délelőtt lekváros kegyeret eszik, délből válogatás nélkül végig eszi az ebédet. Estefelé már várja a fiát. Átvizsgálja fia ágyát, nehogy a lepedőn ránc legyen, megigazítja párnáját, vizet, orvosságokat készít az éjjeli szekrényre és míg fián el nem igazítja a takarót, nem megy lenyugodni. Soha nem felelti el fia harisnyáit megnézni, kisimitani. Fiával szemben még menyének sem engedi át ezeket a figyelmes dolgokat. Késő este van, mikor ágyában elmondja esti imáját.

Három életvidor gyerek robban be a szobába, a szomszéd szobába zongora szól, mindez nem izgatja és szívesen tér rá kedvenc témájára, a forradalomra.

— Mikor most kitört a forradalom, egy eseléd katonaruhát hozott haza. Mondtam neki, vigye el, vigye el. Én már láttam forradalmakat, mindig úgy volt, hogy mindig hoztak idegen lopott holmit, aztán jött a katonaság, kereste a katonaruhát s elvitte azzal együtt, aki hozta. Most is úgy volt — beszél el humoros akcentussal.

Egyébként is a matróna mély bölcsességgel von le konzekvenciákat az életéről és nem szereti, ha valakit rossznak tartanak.

— Nem lehet tudni, mit miért tesznek az emberek. Hagyjátok szegényeket — szokta mondani.

Látása jó, de a szem olyan szerv, mely mutatja az öregkori elváltozást és a szemekben az öregkori redő, mely mint tejgyűrű köríti a szaruhártya felületét, mutatja a kor magasságát. Ugyancsak az öreg kort jellemző sükettség az éles, magas hangokkal szemben, viszont a jól hallás a mély hangokkal szemben is észlelhető és míg a fiatalok éles hangját nem hallja meg, nagyszerűen érti menyé, unokája csöndes beszédét.

Érdemes lenne a matróna szervezetét alapos vizsgálat alá venni tudományos szempontból, mert csodálatos az is, hogy egyenesen jár és elevenen. Kezeinek és törzsének ereje nem fogyott az évek szá-

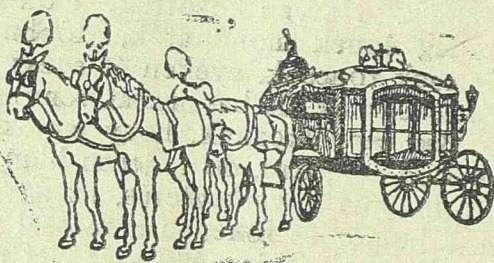
mával fokozatosan, mintha a mészanyagok csökkenése alig következett volna be, ép úgy, mint az izomrostok között a zsír sem veszett el egészen, vagyis nem látható rajta az aggok ismert nagy sorvadása.

Szívesen és sokat beszél gyermekeiről, de unokái és dédunokái számát nem tudja. Legnagyobbik fiának hét gyermeke van, azok is már mind apák, anyák. Többi gyermekeinek is mindnek öt gyermeke és számos unokája van. A dédunokáinak egész raja él itt, Magyarországon és Amerikában.

Meggyújtják a lámpát. A matróna felkél az ágy széléről, tesz-vesz a szobában: készül fogadni a fiát, akitől, míg kabátját leveszi róla, megkérdi pontosan mindég: jól járt, nem történt semmi baja utközből.

Halálfélelmet nem tapasztaltak nála, erősíti igaz vallásossága, de 80 éves kora óta gyakran megjegyzi: vajjon ezt a munkát ki végzi mához egy évre helyettem?

Bucsuzásnál feláll, kedvesen megköszöni látogatásomat s míg puha kezével kezemet szorongatja, kér, hogy látogassam meg máskor is, nagy örömet szerez nekik.

Halálozás

alkalmával a családtagok saját érdekükben keresésként fel a Germán Károly utóda „Kegyelet” kereszteni temetkezési intézetet, hol a legolcsóbb és legszebb temetéseket rendezik. — Különösen felhívom a közönség figyelmét arra, hogy fizetnem a Sas-passagében van a vaskereskedés mellett. Oradea-Mare. Teljes tisztelettel:

Germán Károly utóda Tarsoly

Olcsóbb lett az izzólámpa

Kapható STERN „VILLAMOS” Szada Vlahuta (Szt. János-u.) 20. Vállal minden villamossághoz tartozó munkákat. Olcsó raktár villamos felszerelési cikkekben. Éjjel 10 óráig ügyeletes szerelő. Telefon 556. sz.

BUTOR

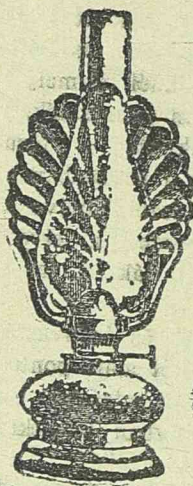
U
T
O
R

különlegességeink
minden kivitelben
ÉRKEZTEK

Wallerstein Ferenc utóda
**DANIBERG
ES WALDNER**

Nic. Jorga (Zöldfa)-u. 19.
Alapított 1861-ben

Üvegkereskedők

A közelgő lámpa szalon alkalmával ajánlunk raktárról bármilyen nagy tételben függő és asztali lámpákat, lámpasrófok, lámpabeleket, kézilámpákat, lámpaalkatrészeket, opál és kupolernyőket.

Áralk a legversenyképebbel

Kérjen árajánlatot

Komlós Testvérek

üveg és porcellán áruháza
Oradea-Mare (Nagyvárad) Nicolae Jorga (Zöldfa)-utca 13. Telefon 372

Mikulásra ne vásároljon addig, amíg meg nem tekintette a

Horovitz és Mózes

színházi cukorka angro és detal áruházának legdusabban felszerelt csokoládé, Krampus és mindennemű csemege-áru nagyraktárát.

Románszentgyörgyi **HEBE** gyógy és borvíz nagyban egyedárusítása.

Str. Teatrul (Színház-u.) 4

2022 Telefon interurban: 2—69.

200 leien feülü vásárlásnál 5% árengedmény.

Jumper fonalak

minden színben, harisnyák, keztyűk, szveter, trikók, zsebkendők, szabó kellékek, csipke külföldi gességek, bokavédők és ernyők, melyen leszállított árban kapható

Altmann és Reich

cégnél Piata Unirii és Strada Nicolae Jorga sara (volt Szent László-tér és Zöldfa-utca sara)

Olcsó karácsonyi vásár

Selyem brokát kabátbélés gyönyörű színekben Lei 235

Legfinomabb kabát Velur-kelmét Lei 550

Sima tiszta gyanju-szövetek már 180 Ltól

Csikos alj-szövetek dus választékban.

Gheorget, arannyal átszőtt kelmék és

hálí divat-cikkek, harisnyák és keztyűk

a legolcsóbban és legjobban szerezhető be

Róth József

csipkeáruházában,

Sas-palota, főbejárat

* YES-PUDER, a puderek királynője csak zöld zárószalaggal valódi.

Olcsóbb a liszt

Főzelékek, hüvelyesek hallatlan olcsón. — Kereskedőknek angro árai

Elsőrangú lisztjeim árai:

1 kgr. 0. és dupla grizes 9.— Lei

1 > főző liszt 8.—

1 > kenyér liszt 5.75

Blumnál

Piata Unirii (Szt. László-tér) 5.

Nemzetközi képkiallítás Nagyváradon

Híres mester festménye — László Fülöp, Csók, Rippl-Rónai, Iványi-Grünwald stb. munkái

Nagyvárad műértő és az abszolút becsületes műemekek iránt mindig nagy érdeklődést tanúsító közönségének páratlan kiállításban lesz része. Vasárnap délelőtti ünnepélyes keretek között nyílik meg Nagyváradon világhírű mestereknek 100 festményt reprezentáló

Nemzetközi kiállítása.

Ebben a galériában a műtörténelemben régen akreditált francia, olasz és német mestereken kívül fölvonulnak a magyar piktura klasszikus nagyságai, akiknek egy-egy festményeit ma már kincset érő összegekkel honorálják. Egy nemzetközi relációban is nagyszabású és előkelő ünnepséget ezen a nemzetközi kiállításon Nagyvárad közönsége elé hozza az alábbi művészeti értékek festményeket:

László Fülöp világhírű neve, Csók István nagysága, Slatter Gyula pikturája, Biczari Sándor kolosszális ecsetje, Rippl-Rónai európai művészete, Iványi-Grünwald mesteri alkotása, Nyilassy Sándor színekben gazdag grandiozitása, mind-mind felvonul ezen a nemzetközi kiállításon a híres mesterek legválogatottabb, reprezentáns műveivel.

A Nemzetközi kiállítás vasárnap délelőtti a Katholikus Kör földszinti termében (Szigligeti-szoba) nyílik meg.

Kulturális és művészeti eseménye lesz a nemzetközi kiállítás Nagyvárad műértő és szépért rajongó közönségének, a hol mindenki: gyűjtő és rendes képvásárló gyanánt megtalálja gyűjteményének, vagy akosztályának legbecsebb és örökké megváltékú műtárgyát. De a klasszikus mesterek sorában ott találjuk Aggházy Gyula, Glatz Oszkár, Katona Nándor, Mélyes Adolf, Cenc János, Herrér Cézár és Spányi Béla, Mészöly Géza, Réti István, Deák-Féber, Pentelev-Molnár, Romek, Rottmann, Cigány Dezső és a híres Benur-tanítványnak, Mihailovits Miklósnak legszebb alkotásait.

A kiállítás mindössze e hó 16-ig áll a közönség rendelkezésére, kora délelőtti este fél nyolc óráig. Belépődíj nincs. A felvett képeknek pusztán megtekintése is nagyszerű, művészi élmény, amit senki el nem mulasszon. Ünnepélyes megnyitás vasárnap délelőtti lesz, melyre Nagyvárad egész közönségét meghívja a Nemzetközi képkiallítás igazgatósága.

Apolló mozgószínház

Szombat — vasárnap

SAPPHO

Pikáns dráma

Ezt megelőzi egy kacagtató vigjáték

Uj! Manikűrszalon Uj!

nyílt a Str. Gen. Mosoiu (v. Kert-utca) 1. sz. alatt
KRAFT fodrász üzletében.
— Manikűrös kisasszony azonnal fölvetetik. —

Fölbontották a püspök végrendeletét

Gróf Széchenyi Miklós végrendeletét a szerdai napon bontották fel a budapesti kir. járásbírószágon. A végrendelet intézkedései nem keltettek meglepetést abban a tekintetben, hogy a püspök úgyszólván teljes vagyonát egyházi és kulturális célokra hagyományozta, hiszen a beavatottak régóta tisztában voltak azzal, hogy a püspök az általa létesített Szent Sziválpitványt halála után fejedelmi módon fogja ellátni anyagiakkal. A végrendelet felolvasása csak megerősítette ezeket a valószínű kombinációkat, amennyiben

gróf Széchenyi Miklós azoknak az inkább emléktárgyaknak, mint hagyatéknak tekinthető tárgyak kivételével, amiket rokonainak, jóbarátainak és kedves ismerőseinek szánt, egész vagyonát a nagyváradit, szert. püspökség szék alapítványára hagyta és ezt az alapítványt jelölte meg általános örököséül.

Intézkedik a végrendelet az iránt, hogy a püspök vagyonát milyen egyházi kulturális célokra kell felhasználni. Ezek között a célok között első helyen állnak iskolák fenntartása, templomok létesítése, papképzés, irodalmi, kulturális és iótekonycélok. A püspök vagyona ez idő szerint pontosan meg nem becsülhető, mert hiszen a hagyatékok egyrészt olyan ingóságokból áll, amiknek értékét mindennapi alakulás máról-holnapra fölemelheti. Mindenesetre több milliárd magyar korona értékű vagyonról van szó. A szentszék alapítvány kapja többek között gróf Széchenyi Miklósnak Budán a Disztéren épült palotáját, orosházai házát, többszáz hold fekvőséget magyarországi személyi birtokaiból, lakásberendezését, fogatait, továbbá egy luxuriosus gépkocsit, amit a püspök néhány hónappal ezelőtt rendelt meg egy franciaországi autógyárból, melynek értéke egymagában meghaladja az egymillió leit.

Bjelik Imre káptalani helynök

A római kath. egyház törvényei értelmében a püspök halálát követő nyolc napon belül a káptalannak kötelessége az elhunyt püspök teendőinek elvégzésére, jogkörének gyakorlására úgynevezett káptalani helynököt választani. Amennyiben a választást a káptalan elmulasztaná abban az esetben a helynök, másszóval püspöki vikárius kijelölése az érsek jogára hárul át.

Vasárnap délelőtti a nagyváradit káptalan december 7-ét tűzte ki a helynök-választás időpontjául. Személyre szóló meghívót kapott a választásra a nagyváradit káptalan tizenhat kanonokja, akik közül a tegnapi választáson a távollevő kanonokok kivételével valamennyien összegyűltek. A helynök-választás aktusa a székesegyházban levő káptalani tanácskozóteremben folyt le. Részleteiről, valamint arról, hogy a megválasztott helynök hány szavazatot kapott, természetesen semmiféle részlet sem szivároghatott nyilvánosságra; az ilyen aktusok a legszigorubb pápi titoktartás jegyében folynak le. A választás eredményét délelőtti egy órákor hirdették ki.

Eszerint a Széchenyi halálával megüresedett püspöki szék teendői, illetve jogköre Bjelik Imre kanonokra, mint káptalani helynökre szállott át.

Bjelik Imre nyomban megválasztása után letette az esküt, átvette az egyházmegye vezetését s tekintettel, hogy a püspökség magyarországi részeivel az érintkezés nehézségekbe ütközik, a határon túli részekre való jurisdikcióval továbbra is Brém Lőrinc kanonokot bízta meg.

Az új vikárius legfontosabb feladatának tekinti, hogy egyházmegyéje érdekeit mindenhol megvédelmezze. A közeli napokban Bukarestbe utazik, ahol a püspökségnek több függő ügyében fog a miniszteriumokban eljárni.

Mint ismeretes, Bjelik egyetlen tábori püspöke volt a Monarchiának. Pappá szentelése óta úgyszólván szakadatlanul katonalelkész szolgálatban állt egészen az összeomlásig. Főbb életrajzi adatai a következők:

Ezernyolcszázhatvanban született Illaván. Huszonegyéves korában tábori káplánná nevezték ki Serajevóba. Közel tíz évet Boszniában töltött, majd Pozsonyba

kerül. Ezerkilencszázkilencben titkos pápai kamarássá, 1911-ben apostoli vikáriussá és nagyváradit mesterkanonokká nevezték ki. Innen kezdve pályafutása egyre gyorsabb tempóban ivel fölfelé. 1913-ban thasosi püspök lesz, majd öt évvel később római nemes. Nagyváradon 1920-óta tartózkodik mint szemináriumi kormányzó. Több ízben érték magas kitüntetések is, lovagja volt a Ferenc József-rendnek s tulajdonosa a vaskoronarend első osztályának.

Helynök-ké történt megválasztását főként azért tekintik szerencsésnek, mert Bjelik eddig is leginkább sürgette saját példájával a káptalan és a román hatóságok s a társadalom közötti harmónia megteremtését. A püspökség képviselőjében benne látják leginkább azt a személyiséget, aki rövid időn belül persona grata lesz magasabb helyeken is.

Az Izraelita Nőegylet teája

A tradicionálisan nagyszerű, intim és meleg hangulatú mindenkor az Izraelita Nőegylet tea-délutánja, mely legkedvesebb találkozóhelye Nagyvárad közönségének. Az Izraelita Nőegylet, mely mindig előljárt a humanitárius akciókban és estélyeinek jövedelmét a legszentebb jótekonycél szolgálatába állította, e hó 16-án, délután hat órákor ismétli meg nagyszerű délutánját a Kereskedelmi Csarnokban. A párolgó, illatos tea mellett, gazdag feritékü szendvics, nagyszerű zene áll a közönség rendelkezésére.

Női kalapok

mélyen leszállított árban, bőrkalapok 130 lelelt kaphatók.

König kalapgyár

Sft. Ladislau (Körös-utca) 16.

NŐI KABÁTOK

női ruhák, gyermekruhák, mélyen leszállított árban kaphatók

Modell Áruház

Str. Vlahuta (Szent János-u.) 6.

NAGY KARACSONYI OCCASIO!!

100% RENAISSANCE S. A. divatáruházában
engedményt ad az eddigi leszállított árakból

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Egy uriasszony és vörhenyes gyermeke

Sulyos visszaélés a járványkórházban

A nagyvárad járványkórházban néhány nap előtt dr. Comsia János főorvos megtiltotta az anyáknak, hogy gyermekeiknek tejet s ennivalót vigyenek be, amint azt részletesen megírtuk. Aztán ismét megengedte. Viszont több látogatási engedélyt adott és ad ki, mint eddig szokásban volt, amit ő maga nyilatkozatában is elismert, de egyúttal felemlítette, hogy „borzasztó, hajmeresztő visszaéléseket tapasztalt s ezek indították a rendszabályok szigorítására.” A főorvosnak ezek a superlatívusai felkeltették az újságíró kíváncsiságát, mert nem tételhetette fel, hogy egy város tiszt főorvosa nem elegendő okkal használja a fenti kitételeket. És megtudta az okát. Egy olyan esetet, amely megdöbbentő példáját mutatja egy anya gyermeke utáni vágyódásának, a legvégsőkig fokozott meggondolatlanságnak. Ez a szerencsétlen asszony elfogódottságában csaknem halálát okozta gyermekének. A nevét nem írjuk ki, elég, ha mi tudjuk s a kórház egész személyzete nem érdemli meg, hogy meghurcoljuk rettentő fájdalmában.

Tudvalevő dolog, hogy a törvény értelmében minden ragályos beteget a járványkórházba kell szállítani a fertőzés megállítására véget. Kivételesen a saját felelősségére kivételt tehet a városi főorvos, ha úgy látja, hogy a lakás teljesen izolálható, több gyerek nincs, vagy megbízhatók a családtagok, hogy nem hagyják el a fertőzött lakást s oda senkit be nem engednek. A járványkórházban természetesen nem engedhetik be a szülőket, csak ha már a beteg anyjára jobban van, hogy a látogatási ablakhoz veszély nélkül mehet, vagy vihető, hogy láthassák hozzátartozói. Kivételt tesznek, ha a beteg haladékos, humanitárius szempontból, amikor megfelelő fertőtlenítő köpenyvel befededik a hozzátartozókat a beteghez.

Vörhenyes beteget, míg a vörheny átment a krízisen, a láz le nem szállt s a hámlás meg nem kezdődött, az ablaknál sem láthatnak szülei, mert a felkelés azzal a veszéllyel jár, hogy a mindig hajszálon függő három hónapi tartó vesegyulladás bekövetkezik, vagy egyéb halált okozható komplikációk lépnek fel.

Még ilyen veszélyes stádiumban volt a fentebb jelzett uriasszony kis fia s ezért hetekig nem is láthatta. Az anya azonban nem tudott beletörődni és hogy láthassa gyermekét egy percre is, olyan furfanghoz folyamodott, amelyre a járványkórháznak sok furfanghoz szokott orvosai és személyzete előtt is megdöbbentő példaképpen áll.

Az anya két létrát szerzett. Egyiket a kórházal határos zsidó temető ukrái közé helyezte el. Azután a gyermek ápolónőjével összebeszélte, azt megvesztegette és a másik létrát a kerítésen át bejuttatta a kórház kertjébe. Este mikor a kórház elcsendesedett, az anya megjelent a temetőben s a létrát a kertnek támasztva felmászott reá. A tulsó oldalon a létrán megjelent az ápolónő, a pokrócba burkolt beteg gyermekkel.

Hogy meddig volt az anya karjai között a kerítés tetején a gyermek, nem állapítható meg. Tény, hogy az ápolónő a gyermeket aztán vissza vitte ágyaeskájába. Másnap dr. Dénes Ignác, a kórház orvosa, aki 15 éve orvosa a kórháznak s kiváló járványspecialista, észrevette, hogy kis betegének javulásnak indult állapota rosszabbodott. Nyomban elővette az ápolónőt.

— Ez a gyermek felkelt!

Az ápolónő tagadott.

— Ne tagadjon, ez a gyermek künn volt, megfázott! Ezt a gyermeket kivitték! — mondotta magánkívül, a következményektől rettegve. A többi kis beteg nem mert beleszólni, de az orvos kérésére elmondották, hogy az ápolónő kivitte a gyermeket. Most már az ápolónő sem tehetett mást, mint elmondta az esetet. Dr. Dénes Ignác nyomban jelentette a főorvosnak, aki, mivel más büntető szankció nem áll rendelkezésére, (bár, ha a kir. ügyésznek tesz jelentést, gondatlanság miatt elzárják) azonnal elbocsátotta az ápolónőt állásából.

A gyermek betegsége a komplikációt természetesen nem kerülte el és csak a leggondosabb ápolás

menti meg az életnek az ártatlant édes anyja, de főképpen az ápolónő meggondolatlansága miatt. Az orvosok és a kórházgondnok előtt rettenetes intőpéldaképpen állott ez az eset és a legszigorúbb rendszabályok behozatala teljesen megérthető.

Intőpéldának hozzuk fel ezt az esetet a közönségnek, de egyúttal felemlítjük, hogy nem az első, hogy a szülő a tőle elzárt gyermeknek még másféleképpen is nem egyszer okozott halálos komplikációt. Befőtött csempészek be, nem tudva, hogy a salicil miatt már másnap a szegény gyógyuló beteg jelentkezni fog a vesegyulladás. Ugyancsak ezt érték el, nem egyszer halálos véggel, a becsempészt cukrászdai süteménnyel. Egy milligramm salicil, vagy más hasonló dolog elég a legsúlyosabb komplikációra. De a tiszta paszuly pire, amire az anyák hivatkoztak, nem tartalmaz káros vegyszereket. A gondnok azonban, akinek szakértelméről és becsületességéről tizenöt évtizedes szolgálata alatt győződtek meg felebbvalói — mint értesülünk — nem hajlandó vállalni azt, hogy a neki adott pénzzel vásároljon tejet, vagy piskótát, mert a piacról kellene vegye a tejet, amelynek tisztaságáért nem felelhet, amint nem garantálhatja azt sem, hogy a piskóta készítésénél nem használtak-e valami szépitő, puffasztó vegyi anyagot. Egyetlen megoldás tehát, hogy az anyáknak kizáróan tej beadását engedik meg.

Mesevilág a Liliputi udvarnál

Dr. Bucico Corioláné elnökle alatt működő Principele Mircea egyesület lelkesen készülődik arra a nagyszabású gyermekünnepre, amely elé fokozott érdeklődéssel néz a város társadalma.

Megelégedéssel és elismeréssel állapítjuk meg, hogy a társadalom dr. Bucico Corioláné felhívására eleget is tesz e kötelességének. A tagok száma máris tekintélyes és eddig százezer leinél több gyűlt össze a gyermekvédelmi alapra.

A nyáron már egy anyagilag és erkölcsileg fényesen sikerült gyermeknap rendezésével gyarapította dr. Bucico Corioláné ezt az alapot. Most pedig december hó 19-ére olyan gyermek-ünnep rendezését vállalta magára, mely a legbüvösebb mesevilág tündérképeit fogja megeleveníteni a nagyvárad színpadon.

Estély a Liliputi udvarnál. Ez lesz a címe annak a varázslatosan szép pantomimnek, melyben rokokó stílusban fognak felvonulni az öklömnyi bűbajos kis udvari dámák. Lesz udvari bál, vadászat és bearányozza az ötletes színiétéket a rokokó világ ígérő hangulata.

A december 19-én délután 4 órakor a színházban megtartandó gyermekünnepe fel fog lépni Színek Willy, a szatmári 8 éves hegedűvirtuóz, aki azokat a klasszikus operarészleteket fogja játszani, amelyekkel oly fényes sikereket aratott mindenütt ez a hírneves csodagyermek. A Liliputi udvarnál fantasztikus táncot fognak lejteni Antalffy Margit balettantványai.

Kibővítik a városi köztisztasági üzemet

Kőszeghy főmérnök tervai

Vasárnap délelőtti találja közgyűlését a város köztisztasági üzemének vezetősége. A vasárnapi gyűlés igen nagyfontosságú lesz, mert azon fogja előterjeszteni Kőszeghy József városi főmérnök, a városi köztisztasági üzem kibővítésére kidolgozott nagyszabású tervét.

— A jövő évben — mondja Kőszeghy főmérnök — már lényegesen jobb az üzem helyzete, mert a városi illetékből (taxiból) 3 millió 350 ezer lei folyik be az üzem pénztárába. Az előirányzott költségek nagyon meghaladják ezt az összeget és körülbelül 600 ezer lei hiány mutatkozik, de bizonyos, hogy ezt a város pótolja.

A jövő évben harminc utcaneprő helyett hetvenhét utcaneprőt foglalkoztatunk. Ötvenháromnak állandó posztja lesz ezenkívül három 8—8 tagból álló mozgó csoportot alakítunk. Ezek azokon a helyeken fognak dolgozni, ahol nincs állandó poszt és a mellékutcákon.

— De emellett lényegesen bővíteni akarjuk az üzemet és modern beruházásokkal egyszerűsíteni akarjuk az üzemet, hogy minél több munkást és alkalmazottat nélkülözzhessünk.

— Fokozatosan házi kezelésbe akarunk venni a házi-szemét kihordást és akkor modern személtároló telepet építünk fel.

Legújabb könyvek a Hegedüs hirlapiroda kölcsönkönyvtárában

A Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárában a következő legújabb könyvek, ill. új kiadványok olvashatók:

Anders Eje: Mesterfogás (1961).

Balzac: Három szerelmes (1978).

Biró L.: A bazini zsidók (2003).

Benoit: Elhagyottan (1998).

Csehov: Semmirekellő. Halál árnyai (2008).

Dickens: Nickleby Miklós (1977).

Erdős Renée: Berekesztett utak (1995).

Fogazzaro: Leila (1991). A nagy olasz író legújabb műve magyarul.

Forró Pál: Giuliano megkísértése (1992). regény.

Gárdonyi Géza: Falusi verebek (1989).

Göre Gábor: Martsa lakodalma (1987).

Göre Gábor: Kátsa (1988).

Jerome K. I.: Három ember egy csónakban (1987).

Kaczér Illés: Zsuzsanna és a vénék (1997).

Kárpáti Aurél: Aquamanile (1994). Könyv a tájárás korából.

Merezskovszky: Téli szivárvány (2010).

Móricz Zsigmond: Jó szerencsét (1990). regény.

Puskin: Anyegin Eugén (2004).

Perutz Leó: Kilenc és kilenc között (2001). Társadalmi regény.

Upton Sinclair: Jimmie Higgins (1996).

Szabó Jenő: Szent Eliz (2000).

Szini Gyula: Modern nők (1993).

Wells: Szerelmek és Lewistram ur (2009). Az angol író legújabb regénye.

Zsolt Béla: Igaz könyv (1986). Új verseskötet.

* Reklám-árak: Egy köppeny 800, egy kosztium 700—1020 leig. Sikkes ruhák 300—1000 leig. Elsőrendű munka. Schwartz Jenő Str. Saguna (Kapucinus) 16. szám.

VIGADÓ-MOZGÓSZÍNHÁZ

Szombat és vasárnap

Veritas Vincit

Két részben 10 felvonásban

Rendezte Joe May

A főszerepben Mia May

Az előadások a film rendkívüli hosszúságára való tekintettel 3, 6 és 9 órakor kezdődnek. A 3 óras előadás mérsékelt helyárú!

Jön!

Jön!

Aszerelem tragédiája

Joe May — Mia May

Karácsonyi vásár

megkezdődött

24-ig, kérem az igen tisztelt vásárolni szándékozókat, ezen alkalmat

az eddigi listák árakból, 20%-al olcsóbban előírva árusítok minden raktáron található árucikkeket, december 24-ig, kérem az igen tisztelt vásárolni szándékozókat, ezen alkalmat megragadni

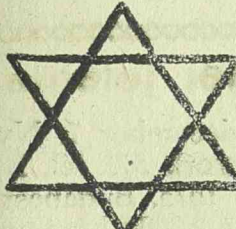
Keller áruházában

Str. Avram Iancu (Kossuth-u) 8 sz. alatt

23. december 8.

GONDSÁGOK

DEC. 22.

DEC. 22.

?

APUNK legközelebbi száma a mai
att kedden, a rendes időben jele-

az ügyvédvizsgáló bizottság tagjait
il. Az ügyvédségről szóló törvény
rehajtási utasítás Nagyváradon
vizsgáló bizottság létesítését enged-
A bizottságnak öt cenzora lesz,
gt az Ügyvédi Kamara választ, két-
élő tábla s egyet a jogakadémia A-
émia már kiküldte képviselőit, dr.
Gyula dékánt és dr. Chetian Si-
trvényszéki elnököt póttagul. Az
Kamarát a dékán összehívta,
ajelölést tartsa meg. Valószínűleg
at és a főtitkárt küldik ki a köz-
s.

tesítés. Értesítjük a t. fogyasztó
get, hogy f. hó 9-én, vasárnap déli
től d. u. 2 óráig a kapcsolótá-
sendő halaszthatatlan javítási mun-
miatt a villamos áramszolgáltatás,
t a villamoskocsik közlekedése az
uros területen szünetelni fog. Ora-
ge, la 7 Decemvrie 1923. Városi
smü Igazgatósága: Bazilli Mi-

szonyi Jenő festőművész kollek-
itást rendez festményeiből a Fer-
király-uton Kornweisz képe-
ester üzletében. A kiállított egyé-
sterü képek — művészi értéke-
onyitva — rendkívül kedvező ár-
nak megállapítva s ezért a műse-
zség figyelmét és érdeklődését
képpen felhívjuk a művész kiáll-
A kiállítás szombaton nyílik meg
nap díjtalanul megtekinthető.

Dncz János hegedűművész egyetlen
senye dec. 13-án a Kath. Körben.
thirü nagy művész estélyére a je-
gyrésze elővételben elkelt. Az elő-
jegyek úgy a helybeli, mint a vi-
jegyzések hétfő estig tarthatók
koncertet a Musica rendezi.

ljegyzés. Weinberger Simon
lyfalva) eljegyezte Lebovics
Ottományból. (Minden külön ér-
shelyett.)

szombatot tartó iparosok tagjait
hívjuk meg vasárnap délután fél 6
tartandó közgyűlésre. Tárgy: I. Ta-
sbla felállítása. II. Hitközségi elő-
választása. Elnökség.

elhívás. Mindazon cipész, cipőfel-
készítő és csizmadia iparosok, va-
szakmában dolgozó munkások, a
Mihály szaktanár által tartandó
folyamán részt óhaitanak venni.
buzás végett vasárnap d. e. 10—12
Ipartestület helyiségében jelent-
nk. Tisztelettel az Ipartestület el-

* Sulyos eset. A Vestul Rom-
niei tegnapi száma „Sulvos eset” címen
foglalkozik azzal a kilakoltatással, amit
a Nagyvárad a napokban megemlített.
Reisinger műszerész lakoltatta ki özv.
Freiberger Arnoldné és foglalta el annak
lakását. A Vestul most azt írja, hogy
Reisingert, csak hogy lakáshoz jusson, be-
vezették a rendőrség létszámába, mint
nyomozó detektívet és ilyen címen kapta
a lakást. Ha ez igaz: akkor bizony az eset
csakugyan sulyos és a lakásfurfang telje-
sen új speciesét tárja elénk. Legközelebb
valakit majd pár órára becsempésznek
városi tanácsosnak, vagy szemmértékhte-
lesítő hivatali főnöknek és minden lelépési
díj nélkül kap majd lakást. Nem is utolsó
ötlet. Csak legyen, aki ebben a svindliben
segítse is az illetőt. Mert azt valószínűleg
a Vestul is belátja, hogy a gonosz Reisin-
ger nem lehetne rendőr, ha valaki be nem
írja a létszámkönyvbe.

* Nagyszerű díjak a Japán Tarka
Est legszebb ruháinak. Nagyvárad leg-
előkelőbb úriasszonyai Atlasz Lajosné
vezetésével már két napja azon buzgó-
kodnak, hogy a Kereskedelmi Csarnok
nagytermét stilszerűen és izléselesen kidi-
szítsák. A hatalmas terembe odavarázsol-
ták a messze Japán ragyogó és misztikus
szépségét, arról pedig nagy körültekintés-
sel gondoskodtak, hogy mindenki pompá-
san érezze magát. A legizlésebb és leg-
szebb toalettek tulajdonosai értékes díja-
kat kapnak és a három legszebb japáni
ruha tulajdonosát a Weisz és Miklós
fényképezési műteremben lefényképezik.
A meglepetésnek egész sora teszi kelle-
messé az idei szezon legelőkelőbb bálját.

* Muskátli-esték. Tarcynski Kázmér
nagykarolyi újságíró dalaiból egy estét be-
töltő műsort állított össze, melyeket
Muskátli est-nek elnevezett estély kereté-
ben mutatott be a nagykarolyi közönség-
nek. A behizelgően dallamos, szintizta
magyar motívumokkal megírt dalokat
Sztankóczy István dalénekes interpretálta
magas művészi átérzéssel, teljesen lebilin-
cselve a nagyszámu intelligens, hozzáértő
hallgatóságot. A dalokat Szendrői Mar-
gitta színes zongorakávéka kísérte. Az
egyes énekszámok között Bónvi József
előadó művész remekelt szavalataival. A
nagysikerű estélyt a kis művészársaság
Erdély többi városaiban is megismétli. Így
többek között Nagyváradon is. Tarcynski
Kázmér, akinek eddig Magyar dalok, Mus-
kátli virágok, Nóták címen jelentek meg
dalai, a nagykarolyi nagysikerű est után
máltán számíthat arra, hogy a Muskátli
esték szép dalainak elterjedtségét bizto-
sítani fogják.

* Süppedő lépteink zaját diszkrétan
fogja fel az a perzsaszőnyeg, amit legkö-
zelebb Szász Anna bizományából meg-
nyerünk. A perzsaszőnyeg, melyeket rö-
videsen kisorsolnak, Ferdinánd király (Rá-
kóczi-ut) 30 szám alatt tekinthetünk meg.
Sorsjegyek hat szőnyegre 20—60—100 lejes
árban kaphatók ugyanott és a Hegedűs
Hirlapirodában is.

* Férfi szabó-iparosok gyűlése. Fel-
kérjük az Ipartestület kötelékébe tartozó
mindazon férfiszabó iparosokat, akik üz-
letbe nem dolgoznak, hogy f. hó 10-én, az-
az hétfőn este 8 órakor az Ipartestület he-
lyiségében tartandó gyűlésen teljes szám-
ban megjelenni sziveskedjenek. Tisztelet-
tel az Ipartestület Elnöksége.

* Munkásgyűlések. December 8-án,
szombaton este 7 órakor bőripari munká-
sok taggyűlést, 9-én, vasárnap reggel 9 óra-
kor a famunkások közgyűlést, ekegyári
munkások értekezletet, délután 3 órakor
sütő és malommunkások közgyűlést, 10-én
hétfőn este 6 órakor vasöntőde és gépgyár

munkásai, 11-én, kedd este 6 órakor Derby
cipőgyár munkásai, 12-én, szerda este 6
órákor Moskovits és Verőtelepek munká-
sai értekezletet tartanak Szacsavay-utca
24. szám alatt. A famunkások a Dácia ká-
véházban gyülekeznek.

* A színházi rovat lapunk 19-ik olda-
lán található.

* Köszönetnyilvánítás. Folyó hó 5-én
árvaházunkban megtartott Chanuka-ünne-
pély alkalmából nem mulaszthatjuk el há-
lás köszönetünk nyilvánítását egyletünk
tisztelt tagjainak. Árvaházunk növendékeit
elhalmozták nemcsak hasznos adomá-
nyokkal, hanem finom édességekkel, tor-
tákkal, befőttel stb. A pénzbeli adomá-
nyok is tetemes összeget tettek ki. Kö-
szönjük szíves megjelenésüket mindazók-
nak, kik nagy szeretettel hallgatták meg
kis árvaik előadásait. Az Izr. Nőegylet
vezetősége.

* A „Nagyvárad Zsidó Leányegylet”
f. hó 9-én, azaz vasárnap délután 3 órakor
tartja nagy ruhakiosztását, mely alkalom-
mal szívesen látja az összes jótékony egy-
letek vezetését, egyletünk rendes és pá-
toló tagjait és az érdeklődőket. Az elnök-
ség.

* A Törekvés Munkás Testedzők
Egyesületének bálja iránt, amely decem-
ber 15-én a Kereskedelmi Csarnokban fog
megtartatni, nagy érdeklődés nyilvánul
meg. A rendezőség mindent elkövet a bál
sikere érdekében és olyan műsort állított
össze, melynek minden egyes száma slá-
gernek mondható. Fellépnek: Zilahy Irén,
Békéssy József, Várady Aranka, Ströck
Biri, Kun Béla, Misoga László, aki Fried-
mann Arnold sportkuptléit fogja előadni,
ezenkívül több magánszám szerepel a mű-
soron. A zongorakíséretet Várady Aladár
fogja ellátni a tőle megszokott művé-
szettel.

* Nem találják Ruttkay gyógyszerész
zsarolóját. Megírta annak idején a Nagy-
várad, hogy Ruttkay nagyváradai gyógyszer-
résznek Sepsiszentgyörgyről zsaroló leve-
let küldtek. A nagyváradai rendőrség át-
tette az ügyet bevizsgálásra a sepsiszent-
györgyi rendőrségre, ahonnan most jelen-
tik, hogy a zsarolónak nem tudtak nyo-
mára akadni. A feljelentés óta Ruttkay
sem kapott több zsaroló levelet.

* Ma, szombaton este nagy disznótör,
kuglizó megnyitással egybekötve a Kath.
Kör vendéglőben. Szíves látogatást kér
Krajesik István vendéglős.

LEICHNER
SZŐRMEÁRUHÁZA
STR. CIOROCARIU URI - UTCA 4 SZÁM
LEGUJABB MODELLEK
• OLCSÓ ARAK •

Karácsonyra!

Karácsonyfadíszek, játékok, porcel-
lánárak, nipppek, ajándéktárgyak, zo-
máncédények, üvegáruk, utazókosa-
rak órlási választékban, feltűnően
olcsó árban kaphatók

Farkas áruház-ban

Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 5. sz.
Raktárunk vételkényszer nélkül megtekinthető

UJ BŐRRUHAÜZEM!

„Comercia Bőrruhaüzem”
iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Felsőiskola
Str. Anselului (volt Sane-utca) 11. szám.

Készít női- és férfi

Bőrkabátokat

a legelőkelőbb kivitelben

UJ BŐRRUHAÜZEM!**Raktári kész áruk**

Munkás bőrkabát 1600
Tisztviselő bőrkabát 1850
Schneidm. Chervett bőrkabát 3200

* Zsebtolvajnot fogtak a Nagypiac-
térén. Tegnap délelőtt Sáros Anna ismert
zsebtolvaj a nagypiac-térén egy ember
zsebéből kilopott nagyobb összegű pénzt.
Az ember nem vette észre a lopást és a
körülállók figyelmeztették a posztoló
rendőrt, aki elfogta és a rendőrségre ki-
sérte a zsebtolvajnot. A károsult elment
a helyszínről, ezért a rendőrség ezután fel-
hívja, hogy jelentkezzen a pénzért.

* Iparosélet Érmihályfalván. Érmihályfalváról jelentik: Folyó hó 1-én zajlott le Érmihályfalván az Iparos-Otthon gondnoki választása. A választást rendkívüli érdeklődés előzte meg, mivel több pályázó lévén a szavazatok aránya megosztott. Mivel az első választást a választmányi tagok egy része megfeleltette, el kellett rendelni egy újabb választást melynek eredményeként általános többséggel Puskás Lajost választották meg az Iparos-Otthon gondnokának. Öröndetes esemény az Iparos-Otthon fejlődésére az, hogy az agilis vezetőség újabb telket vásárolt az Iparos-Otthon részére; ugyanis megvették az Iparos-Otthon mellett levő házat és azt az iparos ifjúság olvasóköri-
nek és játéktérnek fogják berendezni.

* Elfogta a rendőrség a sikkasztó ékszerügynököt. Megemlékeztünk annak idején arról a manőverről, amellyel Hajdu Hugó ismert nagyváradai gyógyszerészt akarták megkárosítani. Ebben az ügyben volt szerepe Weiss Ernő ékszerügynöknek is, aki ellen köröző levelet adott ki a rendőrség és a körözőlevelével alapján a bukaresti rendőrségnek sikerült őt letartóztatni. Az ékszerügynököt most Nagyváradra kísérik.

* Ha kottát akar vásárolni, első sorban keresse fel a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályát, ahol minden kotta megvan, olcsóbb, mint bárhol. Jegyzék ingyen.

* Egy nagy tömeg vászon, schifon, batiszt, fémnemű anyag, ingezfir és ágykuzat, damaszt érkezett a Körösparti Áruházba. Ezen cikkek beszerzésénél keresse fel a Körösparti Áruházat, ahol az árak a legolcsóbbak. Tisztviselőknél árendmény.

* Esernyőket legolcsóbban Blumnál.

* Fischer áruházban Sas-passage, harisnyák, zokni, keztyűk, clark lánc Oroszlán cernák és minden rövidárú olcsón vásárolhatók.

* Versenyhírek. Diana sósorszezs minden vonalon győzött.

* Legjobb, kényelmes haskötők kaphatók csakis a kitűnő Kovács Sándorné orvosi haskötő készítőnél, Nagyvárad. Nilgesz-telep.

* Kabát, kosztüm és női ruhaszövet, csikos aljzövet, férfi-öltöny és átmeneti szövetek, kabátbélések, hársnyok, pongyola-kelmék oly óriási tömegben vannak felhalmozva a Körösparti Áruházban, melyhez hasonló választékot senki sem nyújt. Az árak utólréketlen olcsók. Tisztviselőknél árendmény.

Megnyilt

BLAU DEZSŐ KEPKERETEZÉSI VÁLLALATA

Str. Alexandri (Teleky-utca) 35. sz. alatt

hol legolcsóbb és legjobb képek kaphatók. Üvegezések legpontosabban és legolcsóbb árban.

Kívánatra házhoz megyek!

NŐI KABÁTOK

ruhák, blusok, pongyolák és női kalapok legújanyosabban

HEVESI

Párisi divatruházában,
Str. Nic. Iorga (Zöldfa-u.)

LEGUJABB

Prónay ezredes Bulgáriában

Szófiából jelenti a Rador: Hivatalosan cáfolják azt a külföldi lapokban megjelent hírt, hogy Prónay Pál magyar ezredes odaérkezett.

Huszonnégy milliárd az ország költségvetése

Bukarestből jelenti a Rador: Ma délelőtt minisztertanács volt, amelyen Brătianu Vintila pénzügyminiszter ismertette az új költségvetés adatait, amelyek szerint 23 milliárd 900 millió bevétellel szemben 22 milliárd 600 millió kiadást irányoz elő és így 1 milliárd 300 millió felesleg mutatkozik. Ebből fogják fedezni az előre nem látható kiadásokat, valamint a tisztviselők helyzetének javítását.

Új robbanás a bukaresti erődben

Bukarestből jelenti a Rador: Tegnap este újabb robbanás történt a főváros közepében levő domnestii erődben, ahol a Ferrochemika részvénytársaság a régi munició leszerelésén dolgozik. Egy felbontás alatt levő löveg felrobbant és az összes munkások pánikszereuen menekültek. Szerencsére a szilánkok nem estek a nagy mennyiségben felhalmozott lőszerre és így nagyobb szerencsétlenség nem történt. Három munkás súlyosan megsebesült. A hadügyminiszter szigorú vizsgálatot indított a robbanás felderítésére.

Délkina konfliktusa az európai hatalmakkal

Londonból jelentik: Scin Yatsen, Délkina köztársasági elnöke, aki évek óta a legrosszabb viszonyban van a kínai kormányal, súlyos incidenst provokált az európai hatalmakkal. Azzal fenyegetőzik, hogy a kantonban a szabadkikötő vámházat elfoglalja. Az angol és francia tengeri nagykövetei kijelentették, hogy birtokba veszi a maga részére a vámházat. Pekingi jelentés szerint Amerika és Japán szintén részt vesznek a flotta-demonstrációban.

MOZI

— Az Apolló mozgószínházban még két napig, szombaton és vasárnap látható Alphons Daudet nagyhatású drámája, a Sappho. A végtelenül izgalmas cselekményű film főszerepeit Pola Negri alakítja. A nagyhatású drámát megelőzi egy kacagató vígjáték. Ma, szombaton és holnap, vasárnap az előadások 3. 5. 7 és 9 órakor kezdődnek. A 3 órai előadás mindkét nap mérsékelt helyáru.

— „A fekete város” — Dorian Filmszínház. Egy izgalmas amerikai kalanddráma látható ma a Dorian Filmszínházban. „A fekete város” című 8 felvonásos szenzációs film, melynek főszerepét Priscilla Dean alakítja, szombaton és vasárnap látható a 3. 5. 7 és 9 órai előadásokon. A 3 órai előadás mérsékelt helyáru. Hétfőn színpadon kerül a „Játék a sorssal” című magyar film.

— „Veritas Vincit!” — Vigadó Mozgószínház. Az elmúlt év egyik leggrandio-

zusabb filme, a „Veritas Vincit!” színpadon a Vigadó Mozgószínházban talmás filmet Joe May rendezte, repet Mia May alakítja. Minthogy részös, 10 felvonásos film előadás vesz igénybe, az előadások 3. 6 és 9 órakor kezdődnek. A 3 órai előadás mérsékelt helyáru.

Tőzsdei jelentések

Zürich, december 7. Nyitás 12 óra 50, Newyork 572 fél, London 1675, Budapest 0.0080 háromnegy.

Bukarest, december 7. Záróvizák: Páris 1072 London 878, Newyork 198, Róma 882, Zürich 35, Bécs 28 1/2, Budapest 116.

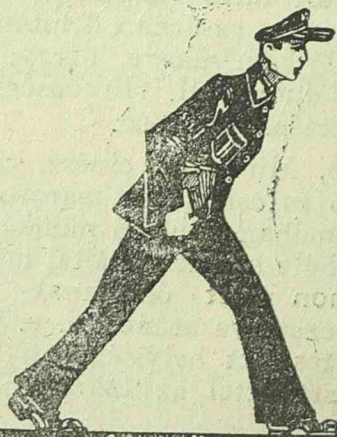
Valuták: Font 870, frank 1150, 35. lira 900, dinár 235, dollár 200, 28 magyar 60, szokol 560.

Budapest, december 7. A központ hivatalos árfolyamai: Amsterdam 81.000—85.040, Bukarest 116—129, 93.200—97.600, Milánó 930—985, 995, Páris 1160—1226, frank 117, Prága 625—669, Zürich 3700—3920, 3010—3230, Belgrád 240—254, N. 21.500—22.500.

Zürich, december 7. Záróárak: Amsterdam 218 fél, Newyork 573, 2502, Páris 3075 Milánó 2485, Prága 1160, Budapest 0.0305, Belgrád 647 fél, karest —, Bécs 0.0080 háromn.

Budapest, december 7. A értékpapírpiacl záratai: Angol-M. 7 zai b. 195, Magy. H. 545, Leszám. 88 b. 40, Osztr. H. 139, Salgó 563, Rin Közuti 30, Déli 86, Allamv. 365, Bos 42, Földhitelb. 270, Hermes 72, Ing 310, Forgalmib. 36, Keresk. H. 22, 19, Keresk. b. 1090, Belv. t. 33 fé Bpest főv. 200, Magy. Alt. Tak. 145 Hazai Első 3660, Borsod-Misk. 91, cordia 71, Első bp. gőz 170, Gize Hungária gőzm. 85, Beocsini 999, B szén 255, Északm. 285, Szászvári 725, 310, Drasche 2850, M. Alt. kőszén Ujlaki 250, Urikányi 1400, Globus 5 burg 49, Csáky 25, Fegyver 1220, G 4550, Ganz-Vill. 1950, Györffy-Wol Hoffher 180 Láng 145, Lipták 18, 103, Wörner 19 fél, Osztr. légsz. 690 rőti szesz 14, Boni 78, Danica 103, 59, Izzó 585, Papiripar 38, Flóra 172, berger 87, Hungária műtr. 170, Kárt Klotild 83, Cukoripar 2700, Lámpa Österm. 196, Ruggyanta 135, Vasuti 165, Mezög. ipar 515, Ocean 65, Ol 39 fél, Phöbus 63, Villányi p. 43, A (Mercur) 10 fél, Egy. fa 23, Guttman Lignum-Tröst 74, Malomsoky 13, schloss-Lichtig 11 fél Uj Ofa 530, R nyai 150, Szlavona 68, Union d. U 1825, Zabolai 118, Zenta és risk. 16 lantica 46, Levante 800, Trust 93.

DIÁKEGYENRUHÁK ÉS SAPKÁK

KÉSZÜLNEK:
GERGELY GYULA
ÜZEMÉBEN
BUL. REG. FERDINAND N° 55

PAULINY L. LILI

angol és francia nődivat salonja és varrodája

Specialitás:

Estélyi és alkalmi toillettek

NAGYVÁRAD, PAVEL-U. 19.

Iazás a Panama-csalornán keresztül

Irta: Lóczy Lajos dr. egyetemi tanár.

Budapest. Ifjabb Lóczy Lajos dr., a budapesti közgazdasági egyetemen a közgazdasági-geológiai tanára, két évi szabadsággal Dél-Amerikába utazott, hogy Ecuador államnak petróleum telepeit egy angol-hollandus vállalat számára föl kutassa. A kiváló geológus, aki már Kelet-Indiában, Jáva és Timor szigeteken is végzett eredményes kutatásokat, ár meg is érkezett újabb expedíciójának helyére, ecuadori Guayaquil városba, ahonnan 1923. szeptember 2-iki kelettel Papp Károly egyetemiárnak hosszabb leírásban számolt be utazásáról, az érdekes levélből közöljük a következő részletet, melyben élénk színekkel írja le az Atlanti Óceánból a Panama-csalornán keresztül — a Csendes-óceánba vezető utat:

A huszonhatnapos tengeri ut után augusztus 15-én bucsut mondtam a Venezuelának, megérkezvén Cristobalba, a Panama-csalorna keleti bejárájához, hajónk első célpontjához. A primitív venezuelai a columbiai kikötők után jólesett ismét modern, nagyszabású, ragyogó tisztaságú kikötőt látni. Minden, amit az egyesült államokbeli amerikusok csináltak ezen, a sem is oly régen még lakhatatlan földdarabon, mesébeillő. Ahol az átkos klíma és a oszkitók által terjesztett betegségek olytán a csatornaépítés munkálatai alatt en és ezen pusztultak el, azt a földrészt a U. S. A. hihetetlen pénzáldozatokkal egészséges országgá alakította, kipu szította petróleummal a betegséget terjesztő oszkitókat. Manapság már nincsenek oszkitók a Panama-csalornában, de ha alaki mégis talál, az állam fél dollárt fizet arabjáért. Cristobalban minden kapható, mit szem-szaj kíván. Az iparcikkek nem okkal drágábbak, mint nálunk Budapesen, de a szálló, étkezés, kiszolgálás és minden más, ami emberi munkát igényel, mi viszonyainkhoz képest rendkívül drága. A Washington-szállóban például az étkezéssel együtt naponta 8 dollárt fizettem.

Augusztus 16-án autón kimentem megtekinteni a híres gatuni-zsilipeket. Száztíz lb magas, egészen a felduzzasztott Gatinistó vízszintéig emelik itt fel a hatalmas tengeri gőzösöket. A husz méter mély zsilipek kettős kapit egy elektromos óramű és egy huszonöt lóerős villamosmotor segítségével egyetlen gombnyomással szabályozzák. Az egyemeletes kis kioszkban, ahol a villamos automataszerkezet van elhelyezve, csupán három ember tartózkodik ezek szabályozzák a zsilipet. A parton csupán két fogaskerekű villamoslokomotó fog a hajó elé és ezek vontatják a hajókat a hármass gatuni-zsilipen. Az egyes zsilipeknek vízzel való megtöltése tíz percet vesz igénybe és a 25.000 tonnás hajóóriások szemünk láttára emelkednek föl négy emeletnyi magasságba.

Augusztus 17-én is áthajóztam a Panama-csalornán, ezen a csodás, jövőszámba illő emberi alkotáson. A csilci határsaság New-York és Chile között közlekedő gyorsgőzösén, a Huasco-n tettem meg az utat Cristobal-ból Guayaquilig. A Panama-csalorna földtanilag érdekes része a keleti rész, a panamai oldal. A kalabriai csatornában valószínűsége hegyes et kellett a helyükből kiemelni és elhordani. A mesterségesen létrehozott kalabriai csatornarész az alduai Vaskapuval hasonlítható össze nagyszerűségét tekintve. A kalabriai szoros végén a Gatunistó zintjéről ismét a tenger felé vezető bocsátóztunk le a zsilipeken keresztül. Hajónkat óra alatt tette meg az utat a csatornán keresztül a Csendes-óceánba. A 3400 tonnás

csillei gőzösön még három napot töltöttem a tengeren.

Augusztus 19-én délből ismét megpillantottuk a földet. Ez már Ecuador volt, még pedig St. Elena felsziget legkeletibb csücske, amely egyúttal Dél-Amerikának is a legkeletibb része. Augusztus 20-án érttem Guayaquilba, rendeltetésem helyére Guayaquil Ecuador kikötője nem a tenger mentén fekszik, hanem a Guaya-folyó tölcsértorkolata mellett, amely kitűnő kikötőt alkot. A város általában elég jó benyomást kelt, de az utcák itt is olyan rendezettek, mint az előbb leírt városokban. Az új kormányzósági palota, az új egyetem, az új könyvtár és a monumentális új múzeum érdemel említést. A múzeum és a könyvtár azonban még jórészt üres, az egyetemen is ugyszólván csak államtudományokat tanítanak, természettudományi fakultás nincsen is az egyetemen. A fából épült Guayaquil már sokszor esett tüzvész áldozatul, ezért jelenleg már 28 kitűnően szervezett tűzörség működik a városban.

Ecuador aránylag olcsó ország, bár pénze, a sucre, elértéktelenedett; most csak hat sucre ér egy dollárt, míg ezelőtt egyenértékű volt vele. Egy pillantás az indiánusoktól hemzsegő vásárcsarnokra, meggyőzött, hogy milyen hihetetlen gazdag terményekben ez az ország. A halpiactól a gyümölcs piacig gazdag itt árban minden a panamai dollárarákhoz képest igen olcsónak mondható. A különféle tropusi gyümölcsök mind kaphatók Guayaquil piacán. Az itteni indiánusok az inkák leszármazottjai, világosbarnák és keskeny orruak, korántsem keltenek olyan kellemetlen benyomást, mint a malájok Jávában. Intelligens, önértékes faj ez, de mégsem megbízható, az európaiak kijátszását vagy meglopását önértékével összeegyeztethetőnek tartja. Teljesen vad indiánusok ma már csak az Andezsektől keletre, az Amazon-folyam felső folyásánál laknak.

Az elegáns Ritz-szállóban kellemes otthonra és kitűnő konyhára találtam. Ot nap alatt felkészültem a szárazföldi utazásra és egy 60 lóerős autóval utrakeltem, hogy kutatási területemre jussak. Követlen utakon, majd meg utaltan pampákon, kiszáradt folyammedreken, sokszor sivatag homokban törtettünk előre, elég sok nehézséggel. Az ut kellemetlenségét mi sem jellemzi jobban, mint hogy tengeri utamat tengeri betegség nélkül tettem meg, most pedig a hihetetlen autórázástól csaknem beleestem.

Augusztus 25-én este végre Salinasra értem, ahol a tengeralatti kábel elhagyja Dél-Amerikát. Szép kis szállóban ütöttem föl a tanyámat s már kutatom is a geológiaiilag elég jól feltárt, érdekes területet. Amikor pedig egy-egy nagy tengeri gőzös tűnik fel a látóhatáron, szeretettel küldöm gondolataimat távoli hazám felé, mert mégis csak — a legjobb otthon.

ELISABETA

fényképezési műterem,
Foglalkozik a legmodernebb fényképfelvételekkel
Bwdul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 6.

Női bőrkápol

női bőrképző és női mellény újdonságok ismét érkeztek az

Old-Englandba.

aját érdekében kérem meggyőződni, hogy a legolcsóbb bevásárlási forrás

KLEINÖDÖN cégnél

14. M. Vilezai (v. Nagyplai-ter) 14. Calos Victorai (Kolozsvári)-utca sark

Gyermek kabát . . . 600 Leitől
Leányka kabát . . . 650 "
Női kabát . . . 600 "
Himalája néi szveter . . . 550 Lei
Fekér vattás 2 személyes paplan 725 Lei

* Esernyő, harisnya, keztyű a legolcsóbb Szenszki Miklósnál, Sas-pas-sage.

* **KERTÉSZ Str. Rimanóczy-utca** szövet, posztó, selyem és vászonüzlete utólérhetetlen olcsó áráival. A cég kizárólag elsőrendű, megbízható árukat hoz forgalomba.

* **Felhívás.** A f. é. május havában hírlapilag és körlevélben közölt belépési felhívásunkkal kapcsolatosan, ismételt tisztelettel kérjük városunk közönségét, hogy az ujonnan alakult „Nagyvárad iPartestületi Hitelszövetkezet”-be, üzletrészek jegyzésével, tagul belépni sziveskedjenek. **Intézetünk** — a különleges ipari képviselő mellett — általános közgazdasági érdekeket szolgál és tagul, bármely, vagyona felett szabadon rendelkező helybeli lakost, vagy jogi személyt felvehet. Amennyiben december havában a jegyzések zárulnak, kérjük azokat hivatalunkban Str. Gen. Mosoiu (Mezey Mihály-u.) 4., vagy Kelen Béla igazgató úrnál haladéktalanul szivesen eszközölni. Egyúttal kérjük az 50 koronás régi üzletrészek jegyek tekintetében is, — melyek mint ilyenek érvényüket veszítik — a külön küldött körlevél értelmében intézkedni. Kiváló tisztelettel a Nagyvárad iPartestületi Hitelszövetkezet mint a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Tagja Igazgatósága.

* **FELHIVOM** a munkások, iparosok, tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak figyelmét, hogy fogászati műtermemben egy oly hézagpótló ujitást hoztam be, amely alkalmat nyújt ugy időben, mint kedvező fizetési feltételekben fogai rendbehozatalára, ugyanis munka-idő után déli 12—2 és este 6—8 óráig külön e célra fogászati rendeltést tartok, ahol foghúzás, tömés, arany- és műarany fogakat kedvezményes árák mellett készítek. **Heti és havi részletfizetésre is a legtökéletesebb munkát végzi Horváth Ernő** dentista, Str. Teatrului (Sinház-utca) 4. szám.

* **Kedvező alkalom** olcsó öltözködés-re! Mint minden évben, ez idén is nagy meglepetést kelt Székely Avram Jancu (Kossuth) utca 5. sz. alatti posztóáruház nagy karácsonyi vására. Különös tekintettel a nagy pénzhányra, e hó 25-ig kabát és öltöny szövet raktári készletét 10 százalékos engedménnyel árusítja. Hogy az nem üres reklám, minden egyes vevő meggyőződhet róla, hogy az előírt szigorúan szabott árakból részesül fenti kedvezményben.

* **Legszolidabb napiáron! készítek és javítok minden fémipari munkát.** Manometer mérlegsúlyokat és mindennemű mérő műszert hitelesen javítok, Telefon felszerelést és elektromos berendezést a legolcsóbb árban vállalom. **Uj manometer raktáron. Rajz Andor** elektro és precízió mechanikus. Str. Cosbuc (Szalárdi-u.) 9. szám, (Rosenzweig-palota.)

* **A fejfájás, szédülés, mellszorulás, szívdobogás** oly eseteiben, melyek dugulástól származnak, a **Ferenc József** keserű viz kitisztítja az emésztés útjait s elhárítja a vértolulást.

* **Iványi József Jenő** iparművész üzleti órái hétköznapiakon d. e. 10—12-ig és d. u. 4—6 óráig Parcul Traján 12. (Széchenyi-ter); hétköznapiakon d. u. 1—3 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—12 óráig Str. Pasteur 47. I. em. (Kórház-u.)

* **A „Ghidul” Nagyvárad város kalauza, címtára és telefonkönyve** minden könyvkereskedésben kapható.

Férfi és női szövetek, vászon, zefir, harisnyák nagy választékban. — **rövidáruk**
Szabó és cipész-kellékek
DMC himző Lei 475 Clark célna Lei 14—

A SZERENCSE

Irtá: Zombory Jenő

66

Utóirat: Várom az értesítést, valamint én is mindenről értesíteni fogom. Még a délelőtti folyamán Adél nénihez megyek. Beszélni akarok vele. Ha ő beleegyezik, mit se kell félnünk. Fel a fejet György. Tegyen úgy, mint én. Bizzon bennem,

Apával már nem beszélhettem a délelőtti folyamán, mert kísértelt. Hja őt is felizgatták a milliárdok és most nem hagyják nyugodni. Természetesen bölcsen hallgattott György kilétéről és sem a fiuknak, sem nekem nem tett erről említést. Fél, hogyha mindenünnen támadás éri, könnyen meginog.

Igaza van Györgynek. Apa igazi jellem. En is sokra becsülném benne ezt a tulajdonságot, ha nem az én boldogságomról lenne szó. Nehéz egy új világhoz hozzá szokni annak, aki csak a régi világban élt. Szeretem apát, annál is inkább, mert ugyanis tudom, hogy én győzök.

Hanem engem is nagyon meglepett Györgynek ez a vallomása. Istenem, hát lehetséges-e, hogy álmaim annyira valóra válljanak? Valamikor mennyit ábrándoztam arról a milliárdosról, aki annyi sok jót tett a szegényekkel. És most ennek az embernek leszek én a felesége. Istenem micsoda boldogság! György a világ legelső embere. Ő utána igazodik az egész világ. Az ő szava dönt mindenben. Nos apa ne búsulj, lesz már ezután jólétben része az anthali hercegeknek. Én leszek a világ legirigyeltőbb asszonya!

Voltam Adél néninél is. Mióta hazajöttem St. Mórítzból, még nem láttam őket. Mária és Cecil kuzinjaim elhalmoztak a kérdések özönével.

— Milyen jó is neked, — mondá Mária. — Mi nem mehetünk sehova, mert mama azt mondja, hogy nincs reá pénzünk. Pedig milyen jó lenne egy kis világot látni.

Adél néni is kérdést kérdésre halmozott. Hogy volt, mint volt, kikkel találkoztam, kikkel ismerkedtem meg. Voltak e gavalérok, stbbi.

Azt se tudtam, kinek válaszoljak először. Mikor pedig sorra kielégítettem mindenkit, Adolf kuzinommal beszélgettem.

— Rég láttalak Adolf. Hogy vagy, mit csinálsz?

— Tudod Erzsébet, nem csinálok semmit. Nem tudok semmihez fogni. Akármilyen fogok, nincs szerencsém. Azt is megtenném, hogy dolgoznék, de egy herceg mégse kezdheti ott, ahol más földi hajlandó.

— Szeretnél gazdag lenni?

— Fájdalom erre se kilátás, se reményem nincs. Még házasság révén se remélhetem sorsunk javulását. Az a negyven ezer márká, ami az évi jövedelmünket képezi, nagyon kevés ahhoz, hogy úgy élhessünk, ahogy szeretnénk.

— Adél néni — szóltam, — szeretnétek gazdagok, nagyon gazdagok lenni?

— Szívesen elengedem a gazdagságot, csak gondtalan jó módban élhetnénk.

— Hát te Adolf mit csinálnál, ha sok pénzed lenne?

— Dolgoznék, hogy még több legyen. Hiszen olyan régen nélkülözünk olyan dolgokat, amit rangunkbeliektől elvárnak.

— Nos itt az alkalom hozzá. Segítesek ti is engem, akkor én is segíteni foglak titeket. Szeretek valakit, aki végtelenül gazdag s az az illető hajlandó lenne családkat a legmesszebbmenő módon támogatni. Nem herceg, nem gróf, nem is báró. Egyszerű nemes ember. Szeretném, ha ti engem ebben az ügyben támogatnátok, mert apa megtagadta beleegyezését.

(Folyt. köv.)

Karácsonyra

vásároljon valódi és régi porcellánokat, poharat, hírneves festményeket. Valódi altwieni és meissenai servicek, csészék, bon-tonierek, korabeli porcellánfigurák és kvalitásos régiségek nagy választékban a

„**Helikon**”

régiség kereskedésben.

Str. I. C. Brătianu (Szaniszló-u.) 1

Régiségeket

a legmagasabb áron vásárolok.

Legmagasabb áron fixre vesznek csak valódi antik **butort, porcellánt, üveg, bronz tárgyakat, órákat, régi kézimunkákat, képeket, ékszeret, ezüstöt és metszeteket.** Ajánlatokat kérünk naponként délután 2-4 óra között **Calea Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 jobbra SZÁSZ.** — Ajánlott tárgyakat háznál is megtekintjük.

* Diszített bőrkalap 150 lei a „Ritában.”

Kárpitos

munkákat a legszebb kivitelben olcsó áron készít

KOVÁCS JÓZSEF kárpitos

Strada Deák Ferenc-utca 1. sz. alatt

Hölgyek figyelmébe!

Gárdos és Reinherz

kézmunka szalonja, Oradea-Mare, Laka'os-utca 8

elvállal, férfi és női lehrneművarrást, fehér himzést, ajkurozást, fillet gobelin Kélim va mint leguabb divatu horgolt és kötött kézi munkák készítését. Eörázolást, izléses kivitelben legjutányosabban eszközölünk. Gobelin és helyem festést bármely művészeti kép után legőkéletesebben készítünk. Festett gobelinnek na y választékban állandóan raktáron. A hölgyközönség kényelmére meghívásra választékos miniatúrákkal házhoz meggyünk.

Művészeti kivitelű kézimunkákat bizományba elvállalunk

Női férfi és gyermek

**sárcipők,
hócipők és
házi cipők**
1-a minőségben

GONDA

TESTVÉREK

cipőáruházában kaphatók.
Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 5.

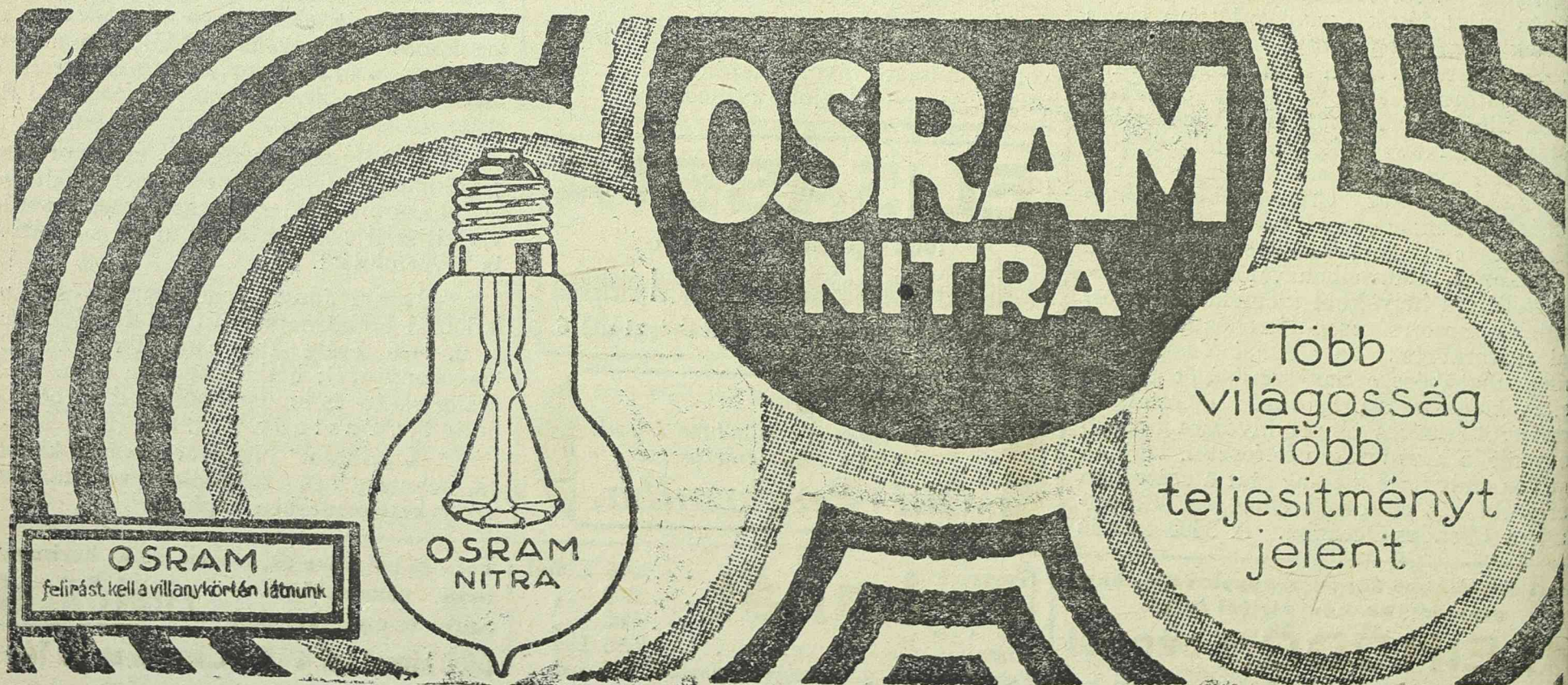
Kockacukor

Mihelfy Jenőnél

Egyesüldési (völ Szt. László)-tőron

Lei 30.50 kg.-ként.
kapható.

* „RITA” kalapjal a legszebbek, Teleki-utca 24

OSRAM
NITRA

Több világosság
Több teljesítményt jelent

OSRAM
felirást kell a villanykörte látnunk

December 4-én tartotta a Husiparos-
szakosztály választmánya Robitzsek Bé-
la alelnök elnöklése mellett rendes havi
ülését, melyen tekintettel az áruló helyek
rendezésére, az iparosok örömeire, Pop
Mihály előjáró és Antal Sándor vásá-
rbiiztos megjelentek. Az árulási hely ren-
dése igen nagy vitára adott alkalmat, mely
után sikerült mégis megállapodást létesíte-
ni némi célszerű módosítás mellett. Ezután
a múlt hó 8-án tartott közgyűlés jegyző-
könyve és titkári jelentés mutattatott be,
mely jóváhagyólag tudomásul vétetett. A
borjuvágások korlátozásának megszünteté-
se ügyében tett lépések eredményéről refe-
rált még a titkár, valamint az iparosok
cégtáblaadójának a városi közegek helye-
len értelmezése ügyében foglalt állást a vá-
lasztmány és utasította a titkárt, hogy
megfelelő előterjesztést tegyen aziránt,
hogy jöllehet az iparos áruit és termelvé-
nyeit utcára néző üzlethelyiségben készít-
és hozza forgalomba, az kereskedőnek nem
minősíthető és így igazságtalan, hogy ilye-
nek cégtáblaadó címén a kereskedőkről
megszabott 300 leit fizessék. Elhatározott

ezután a választmány, hogy az elnökség útján képviselteti magát a vendéglősök kongresszusán, valamint elhatározta, hogy a Husiparosok Országos Szövetségébe tagul belép, melynek előkészítésére a Szövetség központját lehívja. Foglalkozott ezután a választmány a hatósági husárok megállapításával, mely semmiképpen sincs összhangban az élőállat árakkal, éppen ezért elhatározta, hogy újabb beadványban fogja kérni a város tanácsát a husárok megfelelő megállapítására. A titkár felhívja a megjelenteket az Ipartestületi Hitelszövetkezet részvényjegyzésére, végül egy közgyűlést előkészítő bizottság kiküldését kéri, melybe Kulcsár István, Bodnár Béla, Lőrincz Albert, Papp József és Robitsek Béla választottak be.

Cipőfelsőrészkészítő iparosok gyűlése.

December 5-én tartotta meg a cipőfelsőrészkészítő szakosztály Szabó Sándor elnök elnöklése mellett gyűlését, melyen hosszas és alapos megvitatás után elhatározták, hogy a munkaárszabályt 25 százalékkal felemelik. Kényszerítve vannak erre elsősorban azért, mert a munkásokkal történt megegyezés folytán azok bére 18 százalékkal emeltetett és mert az anyagárak is időközben lényeges emelkedést mutatnak. A felemelt árszabály december 10-én lép érvénybe s azok nyomtatott példányai Szabó Sándor elnök és Kohn Béla jegyzőnél átvehetők. A tanfolyam megtartása ügyében számolt be azután a vezetőség a tett lépésekről, melyet örömmel vett tudomásul a közgyűlés. Muth Gyula ipariskolai igazgató ugyanis mindenben és készségesen támogatja a szakosztály törekvéseinek, tantermet, fűtést és világítást is biztosított a tanfolyam számára. Ezért már most köszönetet és elismerést szavazott a választmány az igazgatónak és kéri jóakarátát továbbra is. A tanfolyam megtartása már teljesen biztosítva van, mert eddig a jelentkezők száma az 50-et meghaladja. Előre láthatólag a tanfolyam 17-én fog megkezdődni.

Nagyon szép brokát függöny

uri szobába vagy ebédlőbe
3 és fél méter draperiával
olesón, sürgősen

eladó

Bwdul Reg. Ferdinand (Rákóczi-
at) 30. szám jobbra Szász.

Str. Rimanóczy-u. 4. sz. a. az
„Eldorádó” áruház

Női fehérneműek, harisnyák, soknik, jumper pamut, szabó kellékek és kézimunkaanyagok legolcsóbb bevásárlási forrása.

Értesítjük a t. fogyasztó közönséget, hogy előnyös üzletkötés folytán

a villamos izzólámpák árait leszállítottuk,

ugy, hogy az 1 wattos vilamos égőket az eddigi 40 leies ár helyett darabonként 35 leiért árusítjuk, a 1/2 wattos égők árait pedig 12 % al leszállítottuk. Sok pénzt takarít meg, aki szükségletét nálunk szerzi be.

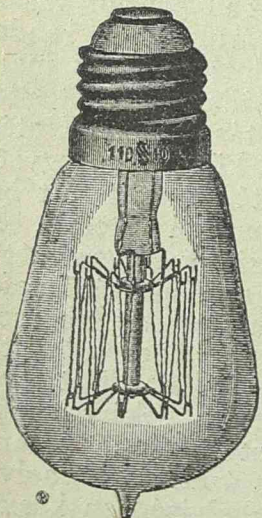
Ipartelepeknek, szerelő cégeknek, kávésoknak, vendéglősöknek, kereskedőknek nagyobb ártélnél további 5-8 % os kedvezményt nyújtunk, úgy hogy pontosan gyári árban és minőségi garancia mellett árusítjuk a legkiválóbb gyártmányokat: Tungsram, Metallum, Osram. Vidékre is szállítunk korlátlan mennyiségben.

Városlüzletünk I. C-Bratianu (Szaniszló)-u. 1.

Ugyanott mindenféle elektromos szerelési anyagok, vasak, főzőedények és pompás kivitelű csillárok igen jutányos áron állandóan kaphatók. — Telefon rendelésre házhoz szállítunk.

Városi Villamosmű

Telefon : Üzlet : 154. Telep : 514.

KARÁCSONYI AJÁNDÉKNAK

legszebb és legolcsóbb a

MORAVETZ ZENEALBUM

KAPHATÓ: A HEGEDÜS HIRLAPIRODA
ZENEMŰ OSZTÁLYÁBAN.

Eladó

nagyon szép női batist ingek, nadrágok, mellények, zsebkendők, függönybe való klópli csipke és bétét, nagyon szép arany, kötött és kézimunka terítők, typóenes aranyterítők, klcsik és nagyok, színes kerek kötött asztalterítő, nagy dupla ágyterítő, file motívumok, nagy választékban, gobelin fotel, gobelin kép, matyó himzésű terítők és képek, fehér, rischeliő, madeira és ajouros asztalközepek, fehér és sötétkék kötött ruha.

Bwdul Reg. Ferd. (Rákóczi-
at) 30. szám jobbra, Szász.

Cipő-elárusítás!

Mielőtt cipőszükségletét fedezné, — tekintse meg

Muhary Béla

cipőgyárát, Str. Lunei (Holdvilág-utca) 3.
ahol szép és kitűnő minőségű
cipőket gyári áron kaphat.

* Tündérszép lesz a Brázay Najád
crémtől. Mindenütt kapható.

Helyben mint vidékre jómegjelenésű és garantiával bíró urak és hölgyek,
utazónak felvételnek

COMMERCIA kereskedelmi rt. bőrruha üzem osztálya
városi iroda Str. Mészáros-utca 6. szám I-ső emelet.

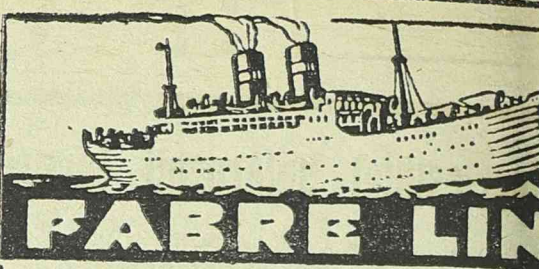
Sürgősen eladó!

Pál-u. 13 sz. magánház,
3 szoba, üzlet, istálló, pince
január 1-re átadó.

Szőlőtelep-u. 4 sz. ház
békülhető lakással. Ár
150 ezer lei felét rajt
te hagyják.

Egy 2 szobás konyhás
speiz, két rendbeli kony-
ha speiz, pince tiszta téglá
épület szép udvarral 100.
ezer leiért megkapható.

Több különbejáratu szo-
bák azonnal átadó. Bő-
vebbet Pál u'ca 13 szám.

FRANCIA HAJÓZÁSI TÁRSASÁG

Direkt vonalak átszállás nélkül:

CONSTANTA direkt NEW-YORK

CONSTANTA-JAFFA-MARSE

CONSTANTA tranzit CANAD

CONSTANTA DÉL-AMERIKA

Felvilágosításokért és jegyek iránt le
érdeklődni:

„SARNIA” Pasagiul Comoedia, BUKARST
és „RECLAMA” CLUJ.

VIZUMOKAT

leggyorsabban, legolcsóbban elin

Kálmán és Szirmai

Str. Gen. Mosoiu (Mezey M.-utca)

Futárjárat naponta Cluj—Brassó

Bucarest között. — Telefon 2-2

Írógépek:

Royal amerikai írógép

**Torpedó, Titania,
Mercedes, Arika,
Record, Stöwee,
Urania**

Telefon: 11-45

tb. raktáron vannak és azonnal szállíthatók.

**Számláló
és kopírozó gépek**
Goldstein írógép

szaküzletében nagy javító műhely
Oradea-Mare St. Avram I. 5.

Tisztelettel közlöm, hogy villanyerőre berendezett műhelyemet megnyitva áthelyeztem Sírul Cerburilor (Szarvas-sor) 17 szám alá, hol mindenféle háztartási cikkek és hitelesített úrmértékek nagyban és kicsiben kaphatók.

BRAUN ARNOLD

bádogos és szerelő

Elvállal központi fűtés vízvezeték-
és fürdő felszerelések berendezését

50%

tűzelő anyagot megtakarít, ha az általam készített elő-
melegítő állíja be cserep vagy öntött vaskályhájaiba.

Vegytisztító üzlet

Bazár épület — Színház oldal.

ELVALLALOK mindennemű felsőruha

TISZTÍTÁST Vasalások azonnal.

BORGOS SÁMUEL.

Gyermeke lesz

a legelegánsabb a korszón,
ha gyermekkosiját

Szőke Miklósnál

Vlahuta (Szt. János-u). 22. sz. sz. be
Ugyanott új kuzatok, ernyők, gum-
misások és mindennemű javítások
a legolcsóbban és leggyorsabban
készülnek.

Kárpitos

munkákat elsőrendű
kivitelben készít:

SIDÁLI MANÓ

Str. Postei (Uri-u.) 2.
Bulev. (Rákóczi-ut) 6.

Arcodon ha sok a miteszer

Kaiser- Borax

!

ez ellen biztos szer!!

Telefon 10-25.

Sürgőnyeim: Mártonffy Pelz.

Mártonffy Testvérek szűcsök

szűcsáruháza Cluj, Piata Unirii 20.

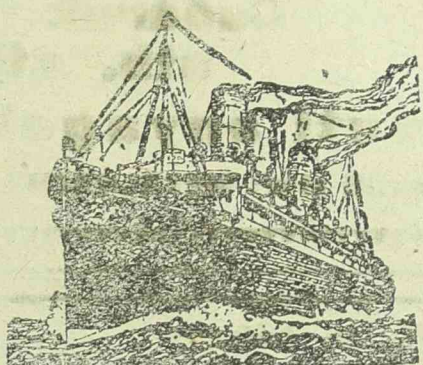
Legújabb szőrme-árak állandóan raktáron.

— Szőrmebundák, sportkabátok, boák, etolok nagy választékban —
Állandó szőrmeállítás. — Mindennemű prémiorok, feldolgozott szőrme-
EN-GROS árak nagyban és kicsinyben. EN-DETAIL

Norddeutscher Lloyd

F. MISSLER

BRÉMA-AMERIKA.

Az utazást teljesen újépített hajóinkkal tesszük le-
hetővé, melyeken a harmadosztály is elegánsan be-
rendezett kabinokból áll 2 és 4 személy számára.
Elsőrangú német konyha. :-: A hajókon magyarul
és németül beszélnek. :-: Díjtalan tájékoztatás:

NORDDEUTSCHER LLOYD

nagyromániai vezérképvislete:

BUCURESTI, Calea Grivitei 130. Bejárat Polizu-utca sarkán (Bratu-szá-
loda alatt) és ennek fölött:

ORADEA-MARE, Bulevardul Regele Ferdinand No. 4.

Telefon: 8-26, 9-38. (A hivatalos menetjegykönyvben) Sürgőnyeim: Menetjegykönyv da.

Ugyanott vasúti jegyek kiadása úgy a bel-, mint a külföld minden állomására.

TIMISOARA,

CERNAUTI,

„Korona Szálloda” vasúttal szemben:

Kochanovszki Gasse 3. (Botinianeau házba)

Minden felvilágosítás díjtalan.

Aszódinál Sas-palota

Tavalyi tearum tovább is literje 26 Lei

Helybeli és vidéki nagy-
ságos asszonyaimat
meghívom vásárlásra.
Tisztán kezelt (fűszer-
árak, cukorkák, csoko-
ládék kávék, teák, li-
kőrök, gyógy konyak,
gyógy borok, sajt, vaj,
liptói túró, estélyekre
a legfinomabb össze-
állítású csomagok pezs-
gők, tea kenyerek cu-
korka asztályom külön.

legességei Dorian Filmszínház (paszáz) följáratával
szemben. — Olcsó árak. — Pontos kiszolgálás.

Festékküzlet

Mindenféle festéka
legelőnyösebb ár-
ban kapható.

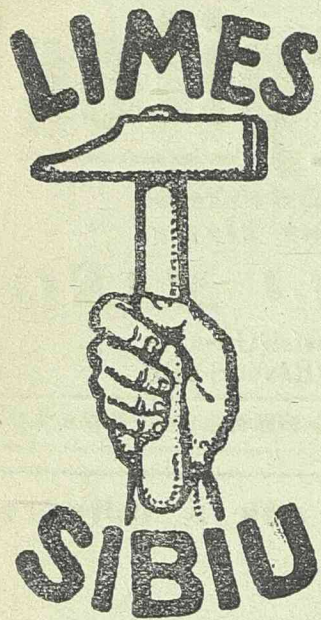
Biró

Str. Vlahuta (Szent János-utca.) 32.

**AMERIKAI IRODABU-
TOROK, HÁLÓSZOBÁK,
EBEDLOK, PARKETTAK**

elsőrendű kivitelben és nagy
választékban kaphatók

**RIMANOCZY műbutor és
parkettgyár Rt. ORADEA-MARE**
Strada Clujului 117. :: Telefon 279.

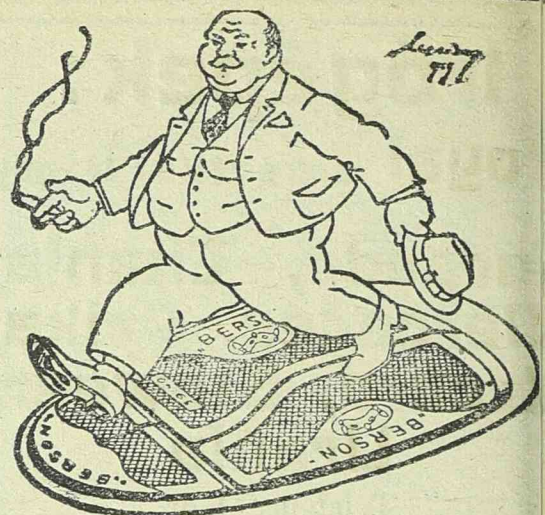

Első Román reszelőgyár
r.-t. Sibiu — Nagyszeben
Telefon 260. Sürgőncim „Limes”

Mindennemű reszelők

I-a téglyöntésű acélból. Használt reszelők újragátása
Győződjön meg egy próbarendeléssel reszelőink kiváló
minőségéről.

Csak elsőrangú, a legjobb téglyöntésű acélból ké-
szült reszelőkön található fentivédjegy.

Cipőire tétessen BERSON-gummitalp

és meg fog győződni, hogy ez milyen kellemes
viselés. Azonkívül a Berson gummitalp jóval
osóbb, mint a bőrialp, tehát ennek viselése
nagy megtakarítást jelent. A cipőkész-
jéitől követelje azonban a szakszerű alkalmazást
ezengummitalpaknak a hozzávaló Berson-cement

Legolcsóbb

Leggyorsabb

Legpontosabb

utlevél és vizum ügyekben

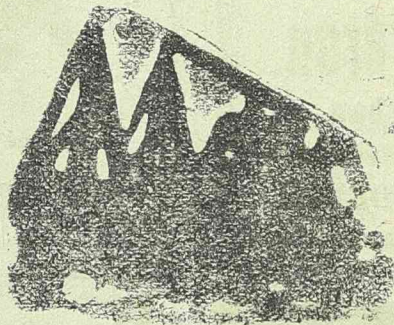
SCHREIER Parcul Stefan cel Mare No. 1.
(volt Tisza Kálmán-tér 1. sz.)

Allandó futárjárat Kolozsvár-, Brassó- és Bucarest között.
Díjtalan felvilágosítás. :: :: Levélbeni megkeresésre azonnal válaszolunk.

BYRON LINE LONDON

M. EMBIRICOS & CO. BUCURESTI, Str. Paris, No. 1.
CONSTANZA direct NEW-YORK

A legnagyobb tengeren-
tuli luxus gőzösökkel, a
melyek Constanza kikötő-
ből indulnak Konstanti-
nópoly, Pireu és Palermo
érintésével direct
New-Yorkba

Constantinople

25.000 tonnás

BYRON

22000 tonnás

Themistocles

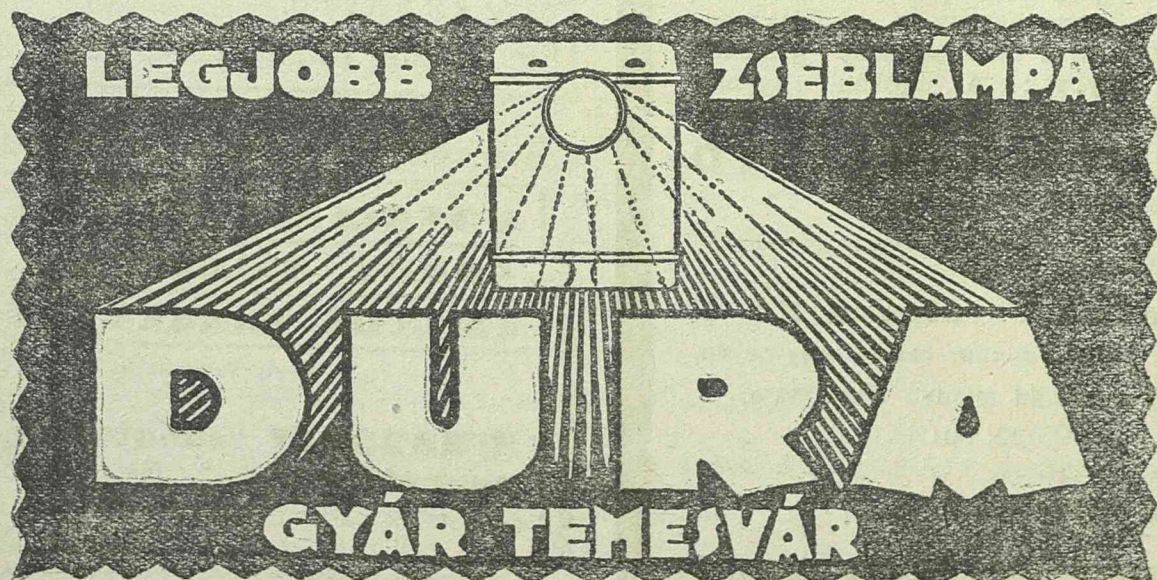
18.000 tonnás

Átszállás és vesztégyár nélkül

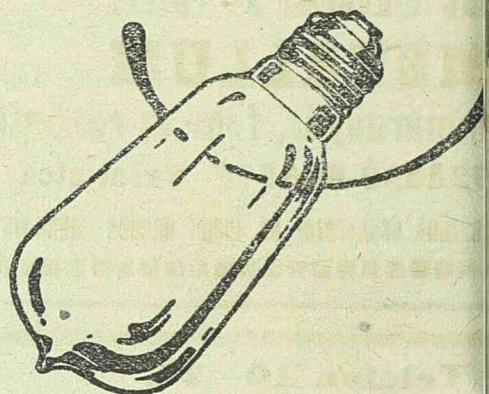
Az utazás tartama 16 nap tengerentuli luxusgőzösökkel.

Az utazás vonalainkon a legelőnyösebb, 50%-os olcsóbb és leiben fizetendő. — Olcsó elő-
írt okmányokat az utlevéllel és 4 aláírt fényképpel beküldve a regisztrálást és az ameri-
kai vizum megszerzését még most elvállaljuk. Minden érdeklődő saját jól felfogott érde-
kében cselekszik tehát, ha bizalommal fordul központi irodánkhoz, ahol bármely informá-
ciót szívesen megadunk.

M. EMBIRICOS & Co. BUCURESTI, Str. Paris No. 1.

Vertex

I. NACHT

soc. in nume colectiv

CLUJ

Str. Memorandului 20

Telefon Iroda 653, raktárak 654

Vasak

Fémek

Csavarok

Csőárak

stb. stb.

Vasuti anyagok!

Távlati cím: METALNACHT.

Aszfalt- és kátrány

fedéllemezt

aszfaltoló lemezt, desztillált kőszénkátrány
szarboliniazott, fasementet, bitumant, vaslakka-
stb. és az összes aszfalt és kátránytermék
bármely mennyiségben gyárt

GROZIT

aszfalt és kátránytermékek gyára, Timisoara
gyárudros. TELEFON 11-24. szám

Kérjen árajánlatot!

Sombat d. u.: Obsitos, olcsó helyárrakkal.
Sombat este: Cyrano de Bergerac, bérleten
Várnap d. u.: Marinka táncosnő, mérsékelt
Várnap este: Bajadér, bérleten kívül.
Hétfő: Diadalmasszony, A) bérlet 47. sz.
Kedd: Rómeó és Júlia, operajudonság negyed-
) bérlet 48. szám.
Szerda: Első csemetés, vigjátékjudonság har-
sz, bérleten kívül.
Csütörtök: Ripp van Winkle, operettreprez A)
19. szám.
Péntek: Cyrano de Bergerac, B) bérlet 50. sz.
Sombat d. u.: Hazajáró lélek, olcsó helyárrakkal.
Sombat este: Troubadour, operareprez, bérleten
Várnap d. u.: Szép asszony kocsisa, mérsékelt
Várnap este: Tangókirálynő, operettjudonság
eszer bérleten kívül.
Hétfő: Troubadour, operareprez A) bérlet 51. sz.
Ahét összes előadásaira a jegyeket már va-
reggeltől meg lehet váltani a színházi pénz-

Cyrano de Bergerac

A francia romantikusok egyik legnépszerűbb
Edmond Rostand, aki közel huszonöt
elővel ez előtt érkezett be a világszereket ra-
guttára. A gascognei hős: a rettegett vereke-
sporkázó szellemű költő legendás alakjából
ezt az öt felvonásos — finom versek re-
te öntött — szindarabot, mely Párisból indult
klára és hosszú éjsztendőkön át Coquelin, a
francia színész adott tettet-leket a nagy er-
elmében hadakozó lovag, érzelmes és mélyen
lító tragikus történetének. Páris után a vi-
nden valamirevaló színpadi közönsége tapsolt
almas Rostandnak és utána a Sasíók, a
Lhair, Regényesek világították be azt a pá-
helynek fényességét Sarah Bernhard csodá-
művészete még erősebben világította be. Ma
nagy Sarah, a sokat irigylet Rostand is a hi-
ldben porlik. A Cyrano negyed század után
nak dacára, hogy a hősi romantika és a lírai
mentalizmus korát — az ötletes cinizmus vái-
ól — nem veszített régi hangulatából. A fi-
báj, a Rostand-versek muzsikája megmaradt,
obb az idők és drága emlékek fakuló patináját
mint egy inádságos könyvben felejtett vi-

gy az érdeklődés még elevenen él, mutatta
api zsufolt nézőtér, amit jólesőleg láttunk. A
jó gondolat volt és főleg két dologra nyújtott
lat. Az egyik, hogy Tóth Elek, akinek Cyrano
legkiválóbb szerepe, ragyogtassa meg nem
yosult művészetét. Nehéz, de káprázatos fel-
ró ez a szerep a színészre. És Tóth Elek,
észiunkról is sokszor értékelte alakításában be-
indent: nemes gesztust, lelkes kedélyt, hero-
indületet és megindító drámai akciót. Emléke-
és értékes sikere volt újból. A másik: Jósika
Roxanja. Ez új volt: velenceien szöke — mint
cep mondja. — Színes báj, költői negédeség.
szellemes és szép volt, kiülsőségben épp
mint belső valórban, ahogy Rostand Robin
olna szubtilis alakját elgondolta. A többiek,
laza és zökkenős rendezésben, egyes kivéte-
lletett nem mindenben voltak megfelelők. Po-
Janka Duennája a régi, jól megrajzolt alak,
sntén Harsányi Guich hercege is, Madas,
es, Borovszky játéka volt még figye-
meltó. A közönség igen lelkesen fogadta ezt a
rt.

Diadalmasszony. Hétfőn este Baksay Ju-
vása miatt a Ripp van Winkle előadása he-
táz idei szezon legnagyobb sikerű operettéje, a
almas asszony kerül színre A) bérletben. A fő-
bekezt ez alkalommal is Pintér, Biczó, Bo-
sky, Misoga, Madas játszik. Az operett többi
bekezt az operettegyüttes kiváló látlak el.

Ripp van Winkle. Csütörtökön este A) bér-
e gyönyörű zenéjű klasszikus operette kerül
ásra. A címszerepet Borovszky játsza, a többi
bekezt Baksay, Zilahy, Misoga, Békési, Madas és
us játszik.

— Rómeó és Júlia. Kedden este B) bérletben a
Rómeó és Júlia, opera lesz a színház műsorán az
operaegyüttessel és Várdi karnagy vezényletével.

— Első csemetés. E nagyszerű, kacagtató He-
nequin vigjáték szerdán este bérleten kívül kerül
előadásra. A főszerepeit e szellemes vigjátéknak ez-
uttal is Pogány, Körösi, Zilahy, Horváth Marietta,
Tóth, Földes, Misoga, Madas, Galambos és Sor-
játszik.

— Cyrano. Pénteken B) bérletben a Cyrano
kerül előadásra a főszerepekben Jósika, Tóth és
Földessel.

— Troubadour. Verdi e gyönyörű zenéjű roman-
tikus operája szombaton este bérleten kívül kerül
előadásra teljesen új betanulásban. A főszerepeit
Baksay, Gavora, Tihanyi, Feleki, Márkus, Békési
éneklik. Az operát Hetényi rendezt és Várdi kar-
nagy vezényli. A Troubadour hétfőn A) bérletben
lesz a színház műsorán.

— Délutáni előadások. Szombaton délután ol-
csó helyárrakkal a szenzációs sikerű Hazajáró lélek
színmű kerül színre részben új szereposztásban. Va-
sárnap délután pedig a Szép asszony kocsisa, táncos
operettnek lesz a második mérsékelt helyáru elő-
adása.

— Tangókirálynő. Lehár legnagyobb sikerű új
operettéje, a Tangókirálynő, mely táncainál, zené-
jénél fogva minden előadáson nagy tetszést váltott
ki, vasárnap este bérleten kívül kerül színre a be-
mutató előadás szereplőivel.

— Szombati előadások. Szombat délután olcsó
helyárrakkal az Obsitos kerül színre, este pedig a
Cyranonak, e nagy sikerrel felújított színműnek lesz
az idei szezonban a második előadása bérleten ki-
vül. A három főszerepben Jósika, Tóth és Földes-
sel. E gyönyörű színműben az egész társulat részt
vesz.

— Vasárnapi előadások. Vasárnap délután mér-
sékelt helyárrakkal a Marinka táncosnő kerül szín-
re, melyre már minden jegyet csaknem elővételben
vittek el. Este rendes helyárrak mellett bérleten ki-
vül a Bajadér, e gyönyörű kiállítású táncoperette
kerül színre, melynek főszerepeit Pintér, Biczó, Bo-
rovsky, Misoga, Hetényi, Madas, Vigh, Galambos
és Balassa játszik.

Szöllőbirtokosoknak!

Ajánlom bírányok pótlására, valamint új
telepítésekre első nőt egy két éves gyö-
keres fás szőlőbirtványaimat és direkt
termő gyökeres és sima vesszőket.

Bajkay Sándor szőlőbirtvány telepe
Kérjen árjegyzéket **Dicső**

Uzina de apaduc și canalizarea a orașului
Oradea-Mare

Hirdetmény

Értesítjük a város közönségét, hogy va-
sárnap, 1. hó 9-én déli fél 1 órától délután
egynegyed 3 óráig a városi villamosmű nem
szolgáltat áramot, mely okból a kolozsvári-ut
vizműtelepen és a kisegítő turbószivattyúknál
üzemszünet lesz.

Ez alatt az idő alatt Ujvároson és Oia-
sziban és a magasabban fekvő városrészekben
nem lesz víz. Ez alatt az idő alatt a fürdő-
kazanokat fűteni nem lehet. A közönség ivó-
vizről sziveskedjék előre gondoskodni.

Oradea-Mare, la 5 Decembrie 1923.

KÖSZEGHY JÓZSEF
dir. executiv.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ség tudomására hozni, hogy férjem DÉZSI
LAJOS elhalálása után

mázoló, épület- és bútortestő
műhelyem újból megnyitottam

és azt kívánó munkásokkal tovább foly-
tatom. Szíves partfogást kér

Dzv. Dézsi Sajosné

Str. Plopilor (Nyárfa-utca) 7.

24 óra alatt

készítünk női és férfi
fehértanúkat
kelengyét,
női és gyermek
felső ruhákat.
Erdős Malvin rózs
üzlete
Piata Unirii **7 sz.**
(Szt. László-tér)

Beköltözhetsz házak eladók

HUMANITÁS
Str. Alexandri (Teleky-
utca) 11.
Telefon 19-05

Karácsonyi és újévi ajándékok

legolcsóbb beszerzési forrása

Dívatos kézművű árjegyzéke
Dupla gyertya, tilével, motívva, dívatos himnussal
opál és greszából Lei 4000 től feljebb stork fi-
lervel pária Lei 1000-től feljebb ágygarnitúra him-
zett asztalos angol egy- és kétágyas Lei 500-tól
feljebb, uzsóna abroszok szalvétáival forgolt csip-
kével, madeira tiléses kalotaszegi Lei 1100-tól fel-
jebb diványpárnák fehér himzett és matyó Lei 200-
tól feljebb miből utók himze tek kalotaszegi Lei
150-től feljebb, gyönyörű legujabb himzett és csi-
kás zsebkendők Lei 40-től 200-ig tő ötti terítők, gob-
lenek tenerifa csillagok, a legváltatósabb kézművűk

WEINBERGERNÉL Strada Monastir
(Zárda-utca) 1.

ATKÖLTÖZTETÉST

Magyarországba Csehszlovákiába, Jugoszlá-
viába és más külföldre, ugymint belföldre,
szabadalmazott, kipárnázott bútorzállító-
kocsiban, vagy zárt vasúti kocsiiban teljes
értékbiztosítással, valamint kisebb terje-
delmű ingóságok darabukénti szállítást
és vámkezelést vállalja az „EXTERNA”
Nemzetközi Szállítási és Vámszállítási Vállalat
központja. Oradea-Mare Nagyvárad.

UNITED STATES LINES

NEW-YORK FELE

Southampton — Chebourg

1973

LEVIATHAN

Dec. 15. Brémából

Southampton és Cherbourgól New-Yorkba

GEORGE WASHINGTON

December 12.

President Arthur ...	dec. 22.
America ...	jan. 9.
President Roosevelt ...	dec. 12.
President Fillmore ...	
President Harding ...	Jan. 16

Southamptonból és Cherbourgól az elutazás egy
nappal később. Előnyös árkak áru szállításra.
Részletekre felvilágosítást ad.

UNITED STATES LINES

Romániai vezérképriset „Merkur” Bukarest
Calea Mosilor 21. Temesvár Hunyadi-utca
8. Csernovitz Lillengasse 15.

Nász és alkalmi ajándéktárgyakat

legolcsóbban
vásárolhat **BEER**

óra, ékszer és Chinaezüst áru üzletében.
Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 1.

Ébresztő és zsebrák	160 Leitől
Alpacka ridikülők	290
Alpacka szelencék	150

Klasszikus zeneszerzők

HEGEDÜ és
ZONGORA művel

legolcsóbb árban kapható a Hegedüs Hír-
lapiroda Zenemű osztályában.

A legkisebb hirdetés ára 20 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sorban vastag betűvel

„INDUSTRIA“

Ipari és kereskedelmi vállalat, Oradea-Mare, Calea Victoriei 1

Raktárban tartunk saját gyártmányu orvosi, vegyi, irodai, raktárnoki, fűszeres, pincér, borbély, heates és gépész kabátokat, sofför, kazántisztító és kék munkásruhákat elsőrangú anyag és kivitelben. — Gyárak, bányák, nagyüzemek figyelmébe ajánljuk magunkat és kívánatra árajánlattal szolgálunk

Levelezés

Intelligenter deutscher Übersetzer mögen zwecks geselliger Zusammenkünfte resp. Sommeraufügen u. s. w. schreiben an H. Grach per „Delta“ Bauaktiengesellschaft Platz Mihail Viteazul (Nagyipiac-tér) No. 11. 702H

Házasság

Férjhez adnám nőrokonmet, 36 éves, intelligens, kellemes megjelenésű, izrgyermektelen, de gyermekszerező üvegy aszonyt, aki szépen berendezett két szobás lakással és szép kelengével rendelkezik. Megfelelő ajánlkozók „Komoly” jelleggel irjanak a kiadóba. 710

LAKÁS

Szép lakásokat, üzlethelyiségeket, beköltözhető házakat, suteréneket műhelyhelyiségeket, bármit leggyorsabban tudunk közvetíteni. Str. Pavel u. 5. 712

Üzlethelyiség udvarban átadó a város leforgalmasabb helyén. Cim a kiadóban. 738H

Forgalmas üzlethelyiség központban átadó. Cim a kiadóban. 734

Elcsérlném egy szoba, konyha, mellől helyiségből álló lakásomat hasonlóval. Cim a kiadóhivataltban. 736

ELADÓ valódi perzsaszőnyeg, antik óra. Arany és ezüst ékszerek jutányos árban. — Törött aranyat, ezüstöt, gyémántot, brilliánsot, platínát, hamis fogakat magas árban veszek.

Weisz Lipót órás és régiség-kereskedő, Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 18. sz.

Varrógépet

ha jól és olcsót akar keresen fel bizalommal

Kerékpárok

állandóan raktárban. Varrógépeket, kerékpárokat veszek, eladok cserélek és ezekhez való alkatrészek állandóan kaphatók. — Javításokat szakszerelesen eszközölök.

Konrad

műszerész, Baross-u. 10. és Nagypiac-tér sarok.

Alkalmazás

Gipszöntő segéd hosszabb állandó munkára kerestetik. Timisoara (Temesvár), Emmanus-utca 7. Ötödik Ugyanott 10—14 évigfiut vagy leánytörökbe fogadok. 679

Magyar, német franciából perfect. kevésbé angolul is tudó kereskedelmi és bankszakmában jártas fiatalember megfelelő állást keres. Cím levélbe a Hegedűs Hirliap-irodába „Kitartó” jellegre. 739

Vállalatba aktív rész venni vezetői állásban. 2—300 ezer lelei, magyar, német, francia nyelvtudással. Megkeresést levélben „Jövő” jellegre a Hegedűs Hirliap-irodába. 740H

Tisztességes mindenest szakácsnőt felveszek. Str. Lázár Vilmos u. 1. Komina. 737H

Megbízható, ügyes, előrenéző szakácsnő azonnali belépésre ajánlkozik. Cim a Hegedűs Hirliap-irodában. 733H

Fiatalkorú fűszerkereskedő segéd és tanuló felvétetik. Morár. Str. Gen. Holban (Széles-u.) 46. 732H

Nevelőnő teljes gyakorlatossággal, megbízható úrnő, lehetőleg angol szülők, ki zongorázni jól tud, magas fizetéssel azonnali felvételt. Csakis olyanok jelentkezzenek, kik teljes idejüket gyermekeknek tudják szentelni. Jelenkezni Beláznánál, Str. N. Iorga, (Zöldfa-u.) 21. Telefon 8-15. 728

Magas árban veszek

brillians, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, törödek aranyat, ezüstöt, arany szájpucolást, arany és más hamis fogakat

Freund Benjámín

ékszerész, Nagyvárad, Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 11 szám. Széchenyi-szálló épület. Ékszer alkalmi áron kapható

VESZÜNK! szőnyegeket, butorokat,

teljes lak- és irodabereendezéseket, Wertheim kasszát, zongorát, cellárokat, porcellánokat, régiségeket stb. Meghívásra házhoz megyünk.

Fronkol és Fia

Str. General Mosoi 10 Mezey Mihály-utca 10.

Adás-vétel

Eladó Str. Crucei (Kertész-u.) 22. sz. ház beköltözhető, 1 hold kerttel, 180 ezer. — Str. Legesului (Bölcsöda-u.) 12. számú ház, 400 ezer. — Str. Balhien-u. 28 számú nagy iparteleppel olcsón. Weisz Gizi, Str. Tipografiei — Nyomda u. 4. 19

Eladó központban magán ház, beköltözhető 4 szoba, fürdőszoba lakással, 600 ezer, a másik beköltözhető 320 ezer, Weisz Gizi Str. Tipografiei (Nyomda-utca) 4. 18

Sanitas (szoba gőzfürdő) teljesen jó olcsón eladó. Str. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 535H

Eladó Str. I. C. Bratianu (Szániszló-u.) 12 számú háztelek, 30 méter hossz, 387 négyszögöl. Weisz Gizi, Str. Tipografiei — Nyomda-u. 4. 17

Eladók gyönyörű szép fehér himzett stórok és dupla ágyterítők. Bul. Reg Ferd. (Rákóczi-ut) 30 Szász. 248H

Egy persianer rövid női bunda és egy nagy férfi szörme, belésses auto bunda eladó Rákóczi-ut 30 jobbra. 331H

Eladó ház, Kolozsváron, az állomás mellett beköltözhető 3 szobás lakással, 400 ezer Lei. Weisz Gizi, Strada Tipografiei (Nyomda-u.) 4. 16

Bizományba elfogadok bármilyen fehérneműt, porcellánokat, szőnyegeket és képeket. Bulawardui Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Jobbra Szász 64

Jó karban levő baba lengye eladó. Str. Tabacilor (Timár-u.) 8. sz. 494

A nagyjálmás közelében eladó egy palával fedett magánház, mely áll 3 szoba, fürdőszoba, előszoba, nyári és téli konyha, sütő kemence konyha, baromfi udvar, nyílt ól, disznóól, gyümölcsöskert beültetett szőlővel, pince és virágos kert. Cim a kiadóba. 686

Használt fekete női átmeneti kabát, fekete férfi téli kabát, egy sötétkék férfi öltöny, továbbá lányka ruhák (12—13 éves), cipők és 37-es spangnis kivágott fekete lákcipő jutányosan eladó. Strada Cuza Voda (Szacsvay-u.) 19. sz.

A város egyik legforgalmasabb helyén jó forgalmú üzlethelyiség — tözs-dének alkalmas, ezonnal átadó. Cim a kiadóhivataltban. 672H

Gyermekkosci gyönyörű fehér, acélrugós eladó. Piata Schlauch 6. 717

Eladó egy három fiókos komód, teljesen jó karban lévő. Horváth Sándor, Str. Rosiorilor (Huszár-utca) 1. szám. 697

Szt. Ladislau (Körös utca) legelején üzletház eladó. Értekezni kizárólag dr. Schweigarttel délután 2—4. Str. I. C. Bratianu (Szániszló-u.) 26. 725H

Nőiszoba, ausztráliai vörös amarantha mokkával, női rózsaszállal, könyvszekrénnel, szalonberendezések, ájjáró per. s szőnyeg keleti, — szmírnaszőnyeg (2x3 m.), fekete harmonium, álló részfogas, zauraszal eladók. Str. N. Zeiga (Lukács Gy. u.) 34. 708

Nagyon szép filé, csipkék, betétek, motívok nagy választékban kaphatók Str. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 515H

Óriási karácsonyi BABA és JÁTÉKVÁSÁR SZABÓ fűsűáruház Sas-passage 42.

Eladó ingatlanok. 3 tőri magánház, 5 magánház, 5 emeletes bérpalota és több kisebb házak. — Értekezni Feledi Sándornál, Str. I. C. Bratianu (Szániszló-utca) 63. Telefon 16 27. 49

Eladó új fekete alaszakai róka boa. Str. Gerlicy-u. 2., emelet. 703

Erőmárfalva mellett 60 hold elsőrendű szántóföld eladó. Értekezni lehet dr. Bálint. Erőmárfalva. 675

Karaköl téli kabát eladó, Str. Szt. Ladislau (Körös-utca) 21. szám. Lakatos. 735

Vas és rozbutor

készítő műhelyemet Szacsvay (Kapusin)-utcaról Cuza Voda Szacsvay-u. 83. szám alá helyeztem át, ahol gyári árban kaphatók: ágyak, éjjeli szekrények, gyermekágyak, összehajtható vaságyak, mosdók, vastagassók, sportkosztik, gyermekbiciklik.

Sodronyágybélétek

Körházak, intézetek és szállodák berendezését jutányosan vállalom.

Szabó, lakatos.

Eladó házak

A város minden utcájában beköltözhető 60 ezer Leitől 3 millióig vannak lakások 1—5 szobásig butorral vagy anélkül, üzletek, southerinek, szőlők, földiek stb. Ha házat, üzletet, lakását, szőlőjét, földjét butorozott lakását eladni kladni, cserélni akarja, forduljon bizalommal hozzám, diszkrétan elintézem azonnal. Bizományba bármint elfogadok.

Weisz Gizi

KÖZVETÍTŐ IRODAJA Str. Tipografiei (Nyomda-utca) 4. szám.

Azonnal beköltözhető 3 szoba, fürdőszoba, parkettés magánház, parkirozott udvarral és kerttel eladó, Vevők címét „Azonnal beköltözhető” jellegre a kiadóba kérem. 729

Beköltözhető (lehetőleg magán) házat keresek sürgősen megvételre. Címét „Sürgős” jellegre a kiadóba kérek. 730

Téli kabát férfi részére és 13—15 éves leány részére eladó. Str. Regele Ferdinand 19, balra udvarban. 727

Karácsonyfadíszek, játékok, porcellánkészletek, nipppek, zománcdények és üvegaruk megérkeztek és óriási választékban kaphatók a Farkas Áruházban, Str. Nic Iorga 5.

Központban elutazás miatt sürgősen eladó ház, mely áll két 3 szobás és fürdőszobás és egy 4 szobás, fürdőszobás lakásból. A 4 szobás lakás azonnal elfoglalható. — Ára 500 000 Lei Ugyanlökkel nem tárgyalunk. Cim a kiadóban. 731

Pénz és helyszűke miatt raktárban levő zongora, ebédli, háló, uriszoba, Wertheim-kassza, perzsa szőnyeg, gyári szőnyegek és hencsertakorok minden elfogadható árban eladotnak

Beck és Benjamin

Strada Cogalniceanu (Várdy u.-u.) 11. sz. TELEFON 17-09. 38.

Remélem tudja már, hogy leggyorsabban intézi el

utlevél ügyeit és vizumát

Kolozsváron, Braszóban és Bukarestben DEUTSCH és FIA fatáirodaja Palace (v. Panoni) kávéház.

15 éves praxissal bíró

biztosítási beíltisztviselő

önálló mérlegképes adminisztrátor állást keres esetleg más szakmában is. Cim a kiadóban.

ismét magas árban veszek arany ezüst és brilliáns tárgyakat

KLEIN

ékszerárúház Avram Iancu (Kossuth-u.) 4

Különfélék

Utlevélhez, hez legutányosab azit fényképek fényképész, Str. I. C. Bratianu (v. Szániszló) 25. szám.

Svéd torna dr. mos ZANDER intézet Károly herceg Dzsád-utca 10.

Egyszázötvenéves bármilyen kevés től kezdve bankkésztálogra, betét kedvező feltételekkel adó. Str. Pavel 5.

Pilgás és gouvér Str. Alexandri (Táti) 22. szám alatt ké

24 % kamatra megánpénzt teiletel. Adásvételi Rt. Trelan (Széchenyi) Értésíté délután.

üzlethelyiségek, ha Str. Cuza Voda (vay-u.) 36.

Üzlethelyiségemlőnő helyen, társuldehöz, vagy üzletheleg áladnám, Cim adóban.

Varrógé Korékp

Javító műhely és Felelősség mellett nált és új gépek

Singer — — — 1000 Karikahajós — 250 Iparogép — — 800

Használt gépet és párt veszek

H. Eisenber

Plata Mihail Vitea Nagypiac-tér 6. sz. Uj huspiaccal szer

Parfümeri D'OR

Reg. Ferdinand Rákóczi-ut 1

Bauerné Szabó J megnyitott ismét fésű illatszer é játékaru o csó üzlete

Eladó

a város különböző rész in magán és bérház beköltözhető lakások főlobirtok Várad közbe ben jutányosan, több la butorozott szoba átadó. Aki házat, szőlőt, üzle lakást vagy bármily ingóságot

eladni vagy venni akar, forduljon bizalommal irodámhoz, megelédesre közvetítek, bármányba bármint elfogadok. Képek, abroszok, snl japán csészék, perzsa nyegek eladók.

Özv. Zilahy Gyulán általános kereskedelmi irodája, Strada Alapi-utca Otthon 1—4-ig.

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.